اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۳۰ آبان ۱۴۰۰ • ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ • ۲۱ نوامبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۳۰ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

سیمان، آغازگر حذف قیمت‌گذاری دستوری در صنایع

حذف قیمت‌گذاری دستوری که از مدت‌ها قبل مورد تاکید بیشتر مسئولان کشور و نیز فعالان بازار سرمایه بود، از ابتدای آغاز به کار دولت سیزدهم به طور جدی مورد بررسی قرار گرفت و اقدامات مثبتی در راستای لغو هر چه سریع‌تر این نوع قیمت‌گذاری در بیشتر محصولات به کار گرفته شد. قیمت‌گذاری دستوری که با هدف رساندن نفع به اقشار ضعیف جامعه اجرایی شده بود...

۸

شرط صادرات محصولات فولادی

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت گفت: هدف نهایی از تدوین پیش‌نویس الگوی مدیریت بازار؛ تأمین نیاز داخل به محصولات فولادی است. سیف‌الله امیری در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به انتشار پیش‌نویس الگوی مدیریت بازار کالاهای قابل‌عرضه در بورس کالای ایران عنوان کرد: پیش‌نویس منتشرشده مربوط به حدود شهریورماه امسال است و قرار بر این است...

۲

گزارش «روزگارمعدن» از وبینار دورنمای سرمایه‌گذاری روی مواد معدنی در پساکرونا

بخشنامه‌ها علیه توسعه معادن

۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

بحران انرژی به جان سیمان افتاده است

عبدالرضا شیخان
فعال صنعت سیمان

سیمان محصولی پرمصرف و بدون جایگزین در فعالیت‌های عمرانی و ساخت‌وساز است. طی ماه‌های اخیر شاهد رشد نرخ این محصول ساختمانی در بازار و التهاب در خریدوفروش آن بودیم؛ تا جایی‌که تامین پایدار سیمان و فروش آن در یک بازه قیمتی متعادل و منطقی، چالشی اساسی برای فعالان بخش ساخت‌وساز به‌شمار می‌رفت. ظرفیت تولید این صنعت به مراتب بالاتر از نیاز کشور به این محصول ساختمانی برآورد می‌شود و التهاب‌های گذشته در روند فروش این محصول از قطعی‌های مداوم برق در ماه‌های گرم سال نشات گرفت؛ بنابراین باید تدبیری اساسی برای رفع آن اندیشیده شود. در ادامه باید تاکید کرد بی‌توجهی به نوسازی و بازسازی صنایع سیمان کشور در طول سال‌های گذشته، در آینده این صنایع و به‌دنبال آن دولت را با بحرانی جدی روبه‌رو خواهد کرد؛ درنتیجه باید فکری برای رفع این مشکل در کوتاه‌ترین زمان ممکن کرد. نبود سوخت و تامین نشدن برق پایدار برای صنعت سیمان، بزرگ‌ترین چالشی بود که روند فعالیت سیمانی‌ها را تحت‌تاثیر قرار داد. در چنین شرایطی و براساس آمارهای موجود، میزان تولید سیمان کشور در تیرماه حدود ۴۰ درصد کاهش داشت که رقم قابل‌توجهی به نظر می‌رسد. این افت تولید تا پایان ماه‌های گرم سال نیز ادامه داشت و به‌منزله وارد آمدن خسارت جدی به واحدهای سیمانی و کاهش سودآوری آنهاست.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

غفلت از صادرات سنگ ساختمانی

۳

تیترهای روز

آهن اسفنجی در سیطره بورس کالا

آهن اسفنجی به عنوان یکی از مواد اولیه مهم در زنجیره فولاد که عرضه آن در بورس کالا انجام می‌شود، طی یک ماه اخیر با افزایش نرخ همراه شده و تولیدکنندگان این محصول در مدت یادشده، شاهد رشد قیمتی این کالا به عنوان یکی از مواد اولیه مهم در تولید فولاد بوده‌اند؛ ایران نیز به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان آهن اسفنجی در جهان شناخته شده و شاهدیم که صادرات آهن اسفنجی در مدت زمان ۷ماهه نخست سال ۱۴۰۰، با رشد همراه شده است. به گزارش معدن نیوز تالار بورس کالای ایران در یک ماه اخیر محلی برای عرضه آهن اسفنجی شرکت‌های مختلف بوده است. بررسی عرضه‌های آهن اسفنجی در بورس کالا در یک ماه اخیر حاکی از آن است که نرخ این محصول از ۷۹۰۰ تومان در مهرماه به ۹۹۰۰ تومان در آبان ماه رسیده و روند افزایشی تندی داشته است. این درحالیست که مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت هفته گذشته از ممنوعیت فروش آهن اسفنجی خارج از بورس کالا خبر داده بود.

۴

تنظیم بازار از مسیر جدید

۷

روزگار معدن

اخبار

۲ یکشنبه
۳۰ آبان ۱۴۰۰
۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
۲۱ نوامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۳۰

سرمقاله

بحران انرژی به جان سیمان افتاده است

ادامه از صفحه اول

این شرایط و محدودیت‌ها درحالی هستند که وقتی دولت مجوز احداث واحد صنعتی را صادر می‌کند، موظف است نیازهای اولیه آن و زیرساخت‌های موردنیاز برای تولید را هم تامین کند.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که صنایع سیمان کشور در زمستان سال گذشته نیز با کمبود و چالش در تامین گاز روبه‌رو شدند. این کمبود زمینه توقف تولید واحدهای سیمانی را برای یک بازه زمانی چندهفته‌ای فراهم کرد. این کمبود در طول سال‌های اخیر وجود داشته؛ بنابراین می‌توان از هم‌اکنون راه‌حلی برای رفع این کمبود اندیشید. راه اساسی این است که مخازن مازوت صنایع سیمان را از هم‌اکنون پر کنند. درنتیجه با کمبود و قطعی گاز، امکان تداوم فعالیت سیمان‌سازان وجود خواهد داشت. در ادامه حمل یک‌باره سوخت، فشار مضاعفی به ناوگان حمل سوخت کشور وارد نمی‌کند و انتظار می‌رود این مازوت با نرخ گاز در اختیار صنایع قرار گیرد تا کمبودها برطرف شود. هرچند این درخواست‌ها اجرایی نشده‌اند و همچنان شرایط سخت‌گیرانه‌ای بر روند تامین سوخت واحدهای سیمانی کشور جریان دارد.

کمبود برق و گاز از عوامل متعدد و کلانی همچون توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌ها و بحران خشکسالی در کشور نشأت می‌گیرد. با وجود این، می‌توان با راه‌حل‌هایی زمینه رفع این کمبود را رفع کرد. به‌عنوان مثال، صنایع سیمانی موظف شوند ۲۰ درصد در مصرف برق خود صرفه‌جویی کنند؛ در همین حال وزارت نیرو نیز برای این دست اقدامات، امتیازات و پاداش‌هایی را در اختیار فعالان صنعتی قرار دهد.

ضمن آنکه اگر از قبل زمانی به قطعی برق اختصاص یابد، می‌توان در آن دوره، تعمیرات انجام شود. در واقع باید اذعان کرد درحال‌حاضر بی‌برنامگی در توزیع برق و سوخت به بحرانی جدی در مسیر فعالیت صنایع سیمانی بدل شده و حتی بازار خریدوفروش این محصول را برهم زده است؛ درنتیجه انتظار می‌رود با رفع این بحران، زمینه بهبود شرایط تولید فراهم شود.

در پایان باید خاطرنشان کرد که صنایع سیمان کشور در ماه‌های گذشته با بحران‌های جدی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو شده‌اند. با وجود این، این پایان کار نیست و به اعتقاد فعالان صنایع سیمانی، این شرکت‌ها در آینده با بحرانی فرسودگی در خطوط تولید روبه‌رو خواهند شد.

این بحران بر دلایل معمول کمبود سیمان همچون تامین نشدن برق و سوخت خواهد افزود و مسیر اجرای پروژه‌های عمرانی و ساخت‌وساز را نیز با چالشی جدی مواجه می‌کند؛ بنابراین باید از هم‌اکنون فکری برای رفع آن کرد.

خبر

عبور تولید شمش آلومینیوم از مرز ۳۰۰ هزار تن

میزان تولید شمش آلومینیوم کشور طی ۷ ماه سال ۱۴۰۰، با ۲۳ درصد افزایش، از مرز ۳۰۰ هزار تن عبور کرد.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، ۴ شرکت تولیدکننده آلومینیوم از فروردین تا پایان مهر، ۳۰۵ هزار و ۱۰۱ تن شمش تولیدکردند. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۲۴۷ هزار و ۳۳۵ تن بود.

از این میزان، شرکت‌های «ایرالکو» ۱۰۵ هزار و ۶ تن، «سالکو» ۹۲ هزار و ۶۸۵ تن، «المهدی» ۸۵ هزار و ۵۹۵ تن و «آلومینای ایران» ۲۱ هزار و ۸۱۵ تن تولید کردند.

شرکت آلومینای ایران طی ۷ ماهه امسال، ۱۳۶ هزار و ۶۴۰ تن پودر آلومینا تولید کرد. میزان تولید مدت مشابه سال ۹۹، حدود ۱۳۹ هزار و ۳۰۷ تن بود که ۲ درصد کاهش یافت.

همچنین این شرکت طی ۷ ماهه ۱۴۰۰، حدود ۵۵۴ هزار و ۵۱ تن بوکسیت (ماده اولیه تولید پودر آلومینا) تولید کرد که در مقایسه با تولید سال ۹۹ (۴۶۵ هزار و ۵۸۱ تن)، ۱۹ درصد افزایش نشان می‌دهد.

اجرای الگوی جدید مدیریت بازار فولاد

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

کنفرانس بین‌المللی Planex۲۰۲۱ با موضوع «بررسی صنعت فولاد و مواد اولیه» در مرکز همایش‌های بین‌المللی جزیره کیش برگزارشد در این کنفرانس تعداد کثیری از مدیران ارشد دولتی، فعالان و اساتید برجسته ایرانی و بین‌المللی حضور داشتند.

امیرصباغ، مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو خبر از اجرای الگوی جدید مدیریت بازار با ابزارهای ۲۵ گانه داد و گفت: در این الگو بازارها به دو دسته مازاد عرضه_کسری عرضه تقسیم شده و هرزمان با ۲۵ ابزار مرتبط با دولت و بورس سعی می‌شود نسبت به متعادل کردن ان اقدام شود. کسری و مازاد عرصه شامل ۳ رنگ سبز(بنیادی)، زرد(قابل پیش‌بینی) و قرمز(غیرقابل پیش‌بینی) است.

وی اظهارکرد: اهداف الگوی جدید مدیریت بازار دخیره‌سازی کالاها به منظور عرضه در مواقع کمبود (انبارهای بورس کالا)، انعقاد قراردادهای بلندمدت بین صنایع و بالادست و پایین‌دست (کشف پریمیوم)، تامین کمبود مواد بازار از طریق واردات همزمان با حفظ رقابت‌پذیری صنایع(عرضه تلفیقی)، پیش‌بینی‌پذیری بازار (عرضه‌های آتی ۳ماهه، ۶ماهه، ۱۲ماهه و خدمات هیچینگ)، حدف سهمیه‌ها و کاهش رانت اختلاف نرخ بازار و بورس کالا، تسهیل صادرات و حذف مجوزها و امضاهای طلایی و تامین مالی حوزه صنعت از طریق ابزار بورس‌های کالایی است.

شوک قیمتی در انتظار الکترود گرافیتی

محمدعلی حاجی‌آبادی، مدیرعامل هلدینگ کهرباگستر در کنفرانس بین‌المللی Planex۲۰۲۱ با موضوع «چشم‌انداز بازار الکترود گرافیتی» گفت: نخستین کوره در سال ۱۹۰۷ به صورت اقتصادی تولید فولاد را آغاز کرد و درحال‌حاضر ۲۷درصد تولید فولاد در جهان به روش کوره قوس، و ۷۳ درصد به روش کوره بلند صورت می‌گیرد.

وی افزود: روند نرخ الکترود گرافیتی نشان داده در سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹ افزایش و سپس کاهش شدید قیمتی را به دلیل اینکه چین نرخ حامل‌های انرژی را پایین آورد و همچنین تعطیلی واحدهای الاینده الکترود گرافیتی صورت گرفت.

حاجی آبادی یک شوک قیمتی و افزایش شدید نرخ الکترود گرافیتی را در آینده نزدیک پیش‌بینی کرد و درباره چرایی عدم تولید الکترود گرافیتی در ایران، افزود: با کمتر از هزینه یک مربی فوتبال می‌توان یک متخصص تولید الکترود را از خارج به خدمت گرفت و ایران با هزینه بسیار پایین‌تر می‌تواند صاحب الکترود گرافیتی شود تا این محصول دیگر گلوگاه فولاد نباشد.

ضرورت راه‌اندازی کلینیک معادن کوچک

سیدرضا عظیمی، مدیر طرح احیا، فعالسازی و توسعه معادن کوچک مقیاس در کنفرانس بین‌المللی Planex۲۰۲۱ در کیش با موضوع شبکه‌سازی تخصصی برای ارتباط با معادن کوچک مقیاس گفت: به درمانگاه و کلینیک‌های تخصصی برای معادن کوچک نیاز داریم تا چالش‌ها و عارضه‌های مبتلابه معادن را مورد بررسی و درمان قرار دهد.

وی افزود: تلاش‌هایی در این راستا با کمک واحدهای بخش خصوصی شکل گرفته، اما کافی نیست.

عظیمی با بیان اینکه معادن به اطلاعات مورد نیاز فنی و حقوقی دسترسی ندارند و همین امر موجب فعال نشدن این معادن بوده است.

وی با بیان اینکه شرکت‌های بزرگ معدنی در دنیا از معادن کوچک حمایت می‌کنند تصریح کرد: معادن بزرگ سودهای بسیار خوبی دارند و کمک به معادن کوچک را در قالب هزینه‌های خود می‌بینند.

ظرفیت‌سازی جدید در زنجیره فولاد را متوقف کنید

در این نشست مهران محجوب نژاد، معاون شرکت فولاد تکنیک گفت: تا افق ۱۴۰۴ به ظرفیت نصب شده ۵۵ میلیون تن فولاد خواهیم رسید و نباید ظرفیت جدیدی در هیچ یک از حلقه‌های زنجیره فولاد اعم از کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی و فولاد احداث شود.

وی افزود: هر واحد جدیدی مجوز بگیرد فشارش روی سنگ آهن خواهد آمد این در حالی است که معادن سنگ آهن پاسخگوی این میزان ظرفیت نصب شده در زنجیره فولاد نیستند. وی با بیان اینکه برنامه‌ها باید به سمت کاهش پلکانی و تدریجی تولید آهن اسفنجی برود تصریح کرد: در طرح جامع فولاد، قرار بر این بود که ۳۶ میلیون تن فولاد در داخل مصرف شود و با پیش‌بینی جمعیت ۹۰ میلیون نفر تا سال ۱۴۰۴ سرانه مصرف به ۴۰۰کیلوگرم فولاد برسد که همسنگ مصرف فولاد در کشورهای توسعه یافته است.

محجوب‌نژاد ادامه داد: این در حالی است که مصرف فولاد در این سال‌ها به زیر ۲۰۰ کیلوگرم رسیده است. از سوی دیگر ۲۰ میلیون تن هم باید صادر می‌شد که ممکن است به این هدف دست پیدا کنیم.

معاون فولاد تکنیک افزود: از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۷ رشد اقتصادی منفی ۲.۹ درصد بوده است. محجوب‌نژاد تصریح کرد: تنها راه ادامه حیات فولادی‌ها توجه به سرعت دادن به روند اکتشافات و استخراج سنگ آهن است.

چالش‌های تولید فولاد

بهرام سبحانی، رئیس انجمن فولاد به چالش‌های تولید فولاد اشاره کرد و گفت: ظرفیت تولید فولاد ۴۰ میلیون تن است اما ۳۰ میلیون تن تولید داریم که مابه‌التفاوت این دو رقم به دلیل چالش‌های موجود تولید نمی‌شود.

وی افزود: پراکندگی واحدهای فولادی، ظرفیت کمتر از یک میلیون تن فولاد، نداشتن زنجیره کامل فولاد در یک مجموعه که باعث افزایش نرخ لجستیکی می‌شود و هزینه‌های انرژی از جمله چالش‌های تولید فولاد است.

سبحانی با بیان اینکه چالش دیگر قیمت‌گذاری در صنعت و زنجیره فولاد است تصریح کرد: تا یکی دو سال پیش نرخ محصولات بالادست فولاد بر اساس کشف نرخ فولاد خوزستان در بورس انجام میشد که درحال‌حاضر جز نرخ شمش که توسط دولت کنترل می‌شود قیمتگذاری محصولات بالادست رها شده‌اند که ناهماهنگی عجیبی در زنجیره فولاد ایجاد کرده است.

صادرات هدفمند باشد

بهمن تجلی‌زاده، معاون بازاریابی و فروش فولاد خوزستان در مرکز همایش‌های بین‌المللی جزیره با بیان اینکه چهارمدل حکمرانی در قیمت‌گذاری فولاد وجود دارد، گفت: حکمرانی فرآیند اعمال قدرت در حوزه‌های اداری، سیاسی و اقتصادی از طریق نهادهای رسمی (دولت) و غیر رسمی(بخش خصوصی) است.

وی افزود: انتظار حاکمیت این است که صادرات درکل زنجیره فولاد هدفمند شود و به نسبت ارزش افزوده شکل بگیرد.

وی ادامه داد: هدف دیگر دولت رسیدن کالا با نرخ مناسب به‌دست مردم و هدف نهایی کاهش تورم است در حقیقت هیچ هدفی خارج از این موارد برای زنجیره فولاد متصور نیست.

تجلی‌زاده تصریح کرد: باورکردنی نیست ولی ما زمانی فولاد را با نرخ ۴۲۰۰ تومان در بورس فروختیم و در حالی که الان قوه قضاییه به شدت به دنبال کسانی است که ارز ۴۲۰۰ گرفته‌اند هیچکس به عرضه فولاد با نرخ ۴۲۰۰ اشاره نمی‌کند.

وی ادامه داد: مدل دوم حکمرانی تبدیل به شیوه‌نامه ۴ صفحه‌ای شد که بعد از یک‌سال و بازنگری‌های متعدد دیگر قابل اجرا نبود.

تجلی‌زاده اضافه کرد: در مدل سوم لیستی از میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز به ازای هرتن محصول زنجیره فولاد منتشر شد، که ۳۴ یورو به ازای هر تن کنسانتره، ۳۲ یورو به ازای هر تن گندله، ۹۱ یورو برای آهن اسفنجی،، ۱۹۰ یورو به ازای هر تن فولاد، و ۳۸ یورو برای هر تن میلگرد براورد شده است.

وی افزود: با احتساب ۱۰درصد سود برای هر حلقه از زنجیره فولاد، نرخ نهایی به ازای شمش خوزستان به‌دست آمده که خوشبختانه در حال اجراست.

ایجاد ائتلاف شرکت‌های بزرگ معدنی و فولادی

ابوتراب فاضل، مدیرعامل هلدینگ سرمایه‌گذاری غدیر در کنفرانس پلنکس ۲۰۲۱ گفت: دستکاری نسبت‌های قیمتی، افت عیار معادن، عدم توجه به آمایش سرزمینی در ایجاد واحدهای فولادی، صدور مجوزهای لیوان واحدهای فولادی بدون توجه به تعادل زنجیره، عدم سرمایه‌گذاری در حوزه اکتشافات، قیمت‌گذاری دستوری، عدم بکارگیری اشخاص حقیقی و حقوقی واحد اهلیت در زنجیره و عدم راهبرد صحیح در موضوع اکتشاف توسط نهادهای تصمیم ساز از مهم‌ترین عوامل ایجاد عدم توازن در زنجیره فولاد است.

وی افزود: تا افق ۱۴۰۴ به ۱۳۰ میلیون تن سنگ آهن داریم اما تا پایان امسال تنها در کنسانتره ۷۱ میلیون تن طرفیت ایجاد شده داریم ولی ۶۸ میلیون تن تولید واقعی داریم، در گندله نیز ۶۵ میلیون تن طرفیت داریم اما ۵۷ میلیون تن تولید می‌شود، احیای مستقیم نیز ظرفیت ۳۷ میلیون تنی با ۳۵ میلیون تن تولید آهن اسفنجی داریم، و در نهایت با ۴۷ میلیون تن طرفیت تولید فولاد، تنها ۳۵ میلیون تن فولاد تا پایان سال خواهیم داشت.

وی ادامه داد: تنها در امسال ۲۳ میلیون تن سنگ آهن، ۶ میلیون تن کنسانتره، ۱۶ میلیون تن گندله، و ۱۷ میلیون آهن اسفنجی کم داریم.

فاضل با بیان اینکه قیمت‌گذاری دستوری تنها روی کاغذ است و رعایت نمی‌شود تصریح کرد: برای رفع عدم توازن در زنجیره فولاد نیازمند ائتلاف شرکت‌های بزرگ معدنی و فولادی هستیم چرا که سرمایه مورد نیاز و اهلیت کافی برای ایجاد کنسرسیوم دارند.

عمر اقتصادی ساختمان‌ها ۳۰ سال است

منصور یزدی‌زاده، مدیرعامل ذوب آهن اصفهان با استقبال از برگزاری کنفرانسی با موضوع تحلیل بازار سنگ آهن و فولاد گفت: سال‌ها است چشم‌انتظار برگزاری چنین همایش‌هایی بودیم و استقبال و اعتماد مهمانان خارجی به برگزاری کنفرانس‌های تحلیلی در ایران نشان از نیاز جدی کشور به چنین اقداماتی دارد.

وی با انتخاب موضوع تولید ثروت در صنعت فولاد و مواد اولیه در سخنرانی خود، افزود: صنعت فولاد همواره بر طیف وسیعی از زندگی مردم تاثیرگذار است، از میزان تاثیر تولید و مصرف فولاد بر زندگی مردم تا ایجاد اشتغال، رفاه و بهداشت برای استان‌هایی که تولیدکننده فولاد هستند.

وی تشریح کرد: به ازای هر دو فرصت شغلی در فولاد، ۱۳ اشتغال غیرمستقیم ایجاد می‌کند.

یزدی‌زاده در بخش دیگری از سخنانش تصریح کرد: عمر ساختمان‌ها در تهران و کلان‌شهرها ۳۰ سال و یک دهم عمر ساختمان در اروپا است که سرمایه‌گذاری مردم در این بخش را عیراقتصادی می‌کند.

وی با تاکید بر لزوم حفظ محیط‌زیست توسط صنعت فولاد گفت: با مدیریت بهتر منابع خدادادی اثرات ملموس و غیرملموس تولید فولاد بر محیط‌زیست را باید کاهش بدهیم.

سال ۲۰۲۰ سال خوبی برای محصولات تخت فولادی بود

در این کنفرانس مسعود عبد یزدان، سردبیر گروه خبری تحلیلی Planner با تحلیلی از اخرین وضعیت بازار جهانی و داخلی فولاد گفت: شرکت‌های بزرگ سنگ آهنی در دنیا محدوده قیمتی ۸۰ تا ۱۰۰ دلار برای هر تن را منطقی می‌دانند. وی افزود: از آنجا که نرخ تمام شده سنگ آهن برای این شرکت‌ها ۳۰ دلار است، نرخ یادشده برای انها سود خوبی دارد اما با این قیمت، توجیه اقتصادی معادن کوچک از بین می‌رود و انها از گردونه تولید خارج می‌شوند و به این شکل سود بیشتری نصیب شرکت‌های بزرگ می‌شود.

عبد یزدان با بیان اینکه نگاهی به عوامل تاثیرگذار بر نرخ فولاد جهان نشان می‌دهد رسیدن نرخ سنگ آهن به محدوده ۵۰ دلار بعید به نظر می‌رسد، تاکید کرد: سال ۲۰۲۰ سال خوبی برای محصولات تخت بود و افزایش نرخ بسیار بیشتری نسبت به محصولات طویل داشت.

وی تقاضای بهتر و ساختار هزینه‌های کوره‌های قوس را که تولیدکننده محصولات تخت است، را از عوامل تاثیرگذار در رشد نرخ این محصولات دانست.

الزام ثبت اطلاعات محصولات فولادی در سامانه جامع تجارت

سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: تمامی تولیدکنندگان، فروشندگان، توزیع‌کنندگان و خریداران محصولات زنجیره فولاد از ۱۵ آبان ماه امسال مکلف به تکمیل تمامی اطلاعات از جمله خرید، تولید، فروش و موجودی انبار در سامانه جامع تجارت و سامانه انبارها شده‌اند. به گزارش شاتا، صدیف بیک زاده افزود: این الزام در تداوم برنامه‌های تحولی وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر لزوم ثبت اطلاعات تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان در سامانه جامع تجارت، طی ابلاغیه‌ای به تمامی تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی اعلام شده است. وی ادامه داد: این الزام و ابلاغیه مربوط به خریداران تولیدکنندگان، فروشندگان، توزیع‌کنندگان و خریداران محصولات زنجیره فولاد اعم از حوزه معدن (سنگ آهن، کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی)، مقاطع فولادی (تیرآهن، میلگرد، مفتول، کلاف، نبشی و ناودانی و انواع ورقهای فولادی گرم، سرد، قلع اندود، گالوانیزه و رنگی و...)، محصولات فلزی (انواع لوله، پروفیل، قوطی و...) است.

الزام اخذ کد نقش و ثبت اطلاعات در سامانه جامع تجارت

سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: در این راستا به منظور ارزیابی ارتقاء شفافیت، ثبت نام و اخذ کد نقش و همچنین ثبت اطلاعات فعالیت اقتصادی در سامانه جامع تجارت جهت تسهیل فعالیت اقتصادی و تخصیص سهمیه مواد اولیه ضروری است. بیک زاده با بیان اینکه تمامی خریداران و فروشندگان این محصولات ملزم به دریافت کد نقش و ثبت اطلاعات در سامانه جامع تجارت می‌باشند و فعالان بر اساس اطلاعات ثبت شده در سامانه‌ها ارزیابی شده و سهمیه خرید این محصولات برای اشخاص متناسب با عملکرد آنان تعیین می‌شود، گفت: بر همین اساس کلیه شرکت‌ها و فروشندگان محصولات مذکور به لایه بعدی (عمده فروش یا خرده فروش) مکلف هستند فروش کالای مذکور را به مشتریان و خریدارانی که ضمن اخذ کد نقش، اطلاعات فعالیت خرید و فروش خود را در سامانه جامع تجارت ثبت کنند، انجام دهند. وی ادامه داد: اطلاع رسانی لازم برای عملیاتی شدن موضوع از طریق شرکت بورس کالای ایران، سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استانی، انجمن‌ها و شرکت‌های مربوطه به نحو مقتضی و از مجاری متعدد صورت می‌گیرد. سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: شرکت‌ها و فروشندگان محصولات ملزم می‌باشند در قرارداد فروش خود به خریداران (عمده فروشی و خرده فروشی) یک بند مبتنی بر الزام و تایید فروش منوط به ثبت نام در سامانه جامع تجارت و ثبت اطلاعات خریدار را در قرارداد درج کنند.

عدم رعایت ثبت کدنقش عرضه خارج از شبکه است

بیک زاده با اشاره به مصوبه کارگروه تنظیم بازار مبنی بر اینکه در راستای تسریع شفافیت زنجیره تامین کالاهای بورسی (سیمان، فولاد، پتروشیمی و...) در سامانه جامع تجارت و رصد پذیر کردن این کالاها، گفت: مقرر شد علاوه بر داشتن کد بورسی، ارائه کد نقش در سامانه تجارت الزامی شود و در غیر این صورت موضوع عرضه خارج از شبکه تلقی و از مجاری ذیربط مورد پیگیری قرار خواهد گرفت. وی همچنین تصریح کرد: درج نرخ اسناد ثبت شده در سامانه الزامی بوده و از اهمیت ویژه‌ای در امکان تداوم خرید از بورس کالا برخوردار است و مسئولیت درج نرخ اشتباه نیز برعهده فروشنده است. سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت همچنین تاکید کرد: تخصیص سهمیه مواد اولیه در سامانه بهین یاب و عرضه و خرید در بورس کالا، منوط به ثبت اطلاعات در سامانه جامع تجارت است و در این مرحله تداوم امکان خرید منوط به تایید حداقل ۷۰ درصد اسناد فروش کالاهای تولیدی از محصولات توسط خریدار است. بیک زاده گفت: در صورت عدم رعایت مفاد بندهای ابلاغیه از زمان اجرا و عدم ثبت اطلاعات توسط فروشندگان و خریداران، سهمیه مواد اولیه تولیدکنندگان و خریداران محصولات مذکور تعلیق خواهد شد.

شرط صادرات محصولات فولادی

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت گفت: هدف نهایی از تدوین پیش‌نویس الگوی مدیریت بازار؛ تأمین نیاز داخل به محصولات فولادی است. سیف‌الله امیری در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به انتشار پیش‌نویس الگوی مدیریت بازار کالاهای قابل‌عرضه در بورس کالای ایران عنوان کرد: پیش‌نویس منتشرشده مربوط به حدود شهریورماه امسال است و قرار بر این است که مبحث تنظیم بازار فولاد و سایر کالاها هرچه که هست تغییر پیدا کند. وی تصریح کرد: بر اساس این پیش‌نویس انجمن‌های مختلف مرتبط با زنجیره فولاد از جمله انجمن فولاد، سنگ‌آهن، نوردکاران و مقاطع طویل برای بررسی موضوعات مختلف زنجیره فولاد به‌ویژه محصولات فولادی در بازار داخلی و صادراتی در وزارت صنعت، معدن وتجارت دعوت شدند. مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت ادامه داد: ماحصل این نشست‌ها این بود که تمام فعالان این حوزه به این نتیجه مشترک رسیدند که برخی محصولات و کالاهای تولیدی فولادی در کشور مازاد دارد و در برخی محصولات مازاد تولید و مصرف نیست. امیری گفت: قرار بر این شد که تمامی کالاها به بورس کالا عرضه شوند که درحال‌حاضر مس و آلومینیوم به بورس کالا آمده است و فولاد نیز در آینده نزدیک به بورس کالا خواهد آمد. وی افزود: طبق این پیش‌نویس تمامی کالاها و محصولاتی که در داخل به آنها نیاز هست باید سه بار در بورس کالا عرضه شود و بعد از سه بار و در صورت نداشتن مشتری برای حذف تیک و سایر اقدامات اداری به گمرکات کشور و مستقیم به سامانه جامع تجارت که با گمرک لینک هست، عودت شود و به‌این‌ترتیب کالاهایی که در داخل به آنها نیاز هست تأمین و سپس به گمرک برای صادرات ارسال می‌شود و نیازی به بررسی دفاتر ندارد. مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت با اشاره به محصولات مازاد فولادی در کشور هم ادامه داد: برای محصولاتی که در کشور مازاد تولید و مصرف داریم قرار شد سه بار در بورس کالا عرضه شود و اگر مشتری نداشت بتوانند صادراتشان را انجام دهند. کل مفهوم این پیش‌نویس این است. امیری درباره اهداف تدوین پیش‌نویس تنظیم بازار گفت: حذف بروکراسی، حذف رفت‌وآمدهای اداری و کاهش زمان برای فعالیت‌های صادراتی برخی از اهداف آن است ضمن اینکه تولیدکنندگان می‌توانند با صاحبان فعالیت تولیدی بالادستی خود قرارداد بلندمدت برای تأمین مواد اولیه خود داشته باشند. وی تصریح کرد: تولیدکننده‌ای که میلگرد مصرف می‌کند می‌تواند با تولیدکنندگان شمش قرارداد بلندمدت بر اساس نرخ روز ببندد یعنی از امروز تا شش ماه بعد که مثلا اردیبهشت‌ماه می‌شود نرخ تغییر کند، نرخ آن زمان برای تأمین مواد اولیه محاسبه خواهد شد. پس کسی که می‌خواهد برای کالای خود برنامه‌ریزی کند می‌تواند از این شیوه تنظیم بازار استفاده کند که دچار مشکل نشود و تولیدکنندگان در قالب قراردادهای بلندمدت با صادرکنندگان می‌توانند مشمول تغییر سیاست‌ها نشوند. مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت در پایان گفت: هدف نهایی از تدوین این پیش‌نویس تأمین نیاز داخل به محصولات فولادی است که برخی از مفاد پیش‌نویس که نیاز به قانون مجلس و برخی به مصوبه دولت دارد که کارهای آن در حال انجام برای اخذ مجوز از هیات وزیران است.

گزارش «روزگارمعدن» از وبینار دورنمای سرمایه‌گذاری روی مواد معدنی در پساکرونا

بخشنامه ها علیه توسعه معادن

ملیکا انصاری

جهان پس از کرونا، مانند دنیایی پس از جنگ جهانی است؛ کشورها دچار تغییر معیارها، مقیاس‌ها و شاخصه‌های اصلی چه در اقتصاد و تجارت، چه در سیاست و روابط بین‌الملل می‌شوند و چشم‌اندازهای پیش از جنگ به کار هیچ‌کدام نمی‌آید. تحلیل وضعیت فعلی با احتساب آینده‌نگری‌های منطقی و درنظر گرفتن احتمال بازگشت نوسان و بحران، از الزامات مدیریت در تمامی کسب‌وکارها بوده و بخش معدن از آن مستثنا نیست. چندی پیش وبینار دورنمای سرمایه‌گذاری مواد معدنی در پساکرونا با مشارکت فعالان بخش خصوصی و کارشناسان معدنی برگزار شد. در این وبینار به مسائلی از جمله تحلیل شرایط فعلی و چشم‌اندازی که برای تعاملات این بخش در مقیاس جهانی می‌توان داشت، پرداخته شد. همچنین راهکارهایی برای رفع مشکلات فعالیت‌های بخش معدن در ایران از سوی فعالان معدنی مطرح شد. «روزگارمعدن» گزارشی از این وبینار تهیه کرده که در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

کاهش سرمایه‌گذاری در معادن

بهرام شکوری، عضو هیات‌نمایندگان اتاق بازرگانی ایران در وبینار دورنمای سرمایه‌گذاری مواد معدنی در دوران پساکرونا درباره چشم‌انداز سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و صنایع معدنی به بیان مطالب خود پرداخت. او ضمن تاکید بر نیاز مبرم جهان به فلزات برای دستیابی به محیط‌زیست پاک (فناوری‌های کم‌کربن)، افزایش تقاضا برای مواد معدنی را پیش‌بینی کرد.

او در این زمینه گفت: با رشد تقاضای جهانی برای فلزات و مواد معدنی به‌ویژه فلزات خاص، این مواد نقش مهمی در بازارهای سرمایه و بورس خواهند داشت و معادن بیش از پیش در توسعه‌های بنیادین اثرگذار خواهند بود. همچنین به دلیل وجود اقتصاد ناپایدار در برخی از کشورها، افراد به دنبال بازاری امن و قابل اعتماد برای بازگشت سرمایه‌های خود هستند که معادن می‌توانند این بستر مطمئن را برای سرمایه‌گذاران فراهم کنند.

بنابر تمامی این عوامل یادشده همواره بخش معدن و صنایع معدنی در جهان از مدت‌ها قبل به‌عنوان یک حوزه با جذابیت بالا برای سرمایه‌گذاری شناخته شده است. وی افزود: براساس گزارش Industrial Info's Business Intelligence در سطح جهان، بیش از ۱۳ هزار پروژه سرمایه‌گذاری فعال در حوزه معدن در جهان وجود داشته که بنا بر این آمار، مبلغ کل سرمایه‌گذاری ۱.۱۸ تریلیون دلار است.

اما در سال ۲۰۲۰ به دلیل دلایل مختلفی، تعداد کمی از معادن وارد چرخه سرمایه‌گذاری شدند. به طور تقریبی ۲۴۰ معدن در سال گذشته میلادی فعال شدند که این رقم در سال ۲۰۱۴ به ۵۲۰ معدن است.

مواردی مانند کاهش دسترسی با افزایش عمق معادن، پیچیده‌تر شدن گرفتن مجوزهای کار و افزایش هزینه‌های اکتشاف از مهم‌ترین دلایل این کاهش فعال‌سازی‌ها هستند.

▣ نقش استراتژیک فلزات خاص

در ادامه او به بیان نقش و جایگاه ویژه فلزات معدنی در راستای رفع چالش‌های موجود در تغییر اکوسیستم جهانی پرداخت و گفت: همزمان با کاهش ذخایر سوخت‌های فسیلی و تلاش جهان برای حل مشکلات گازهای گلخانه‌ای، دنیا در حال حرکت به سمت فناوری‌های کم‌کربن است. اروپا به‌عنوان مجموعه‌ای از کشورهای توسعه‌یافته که سهم زیادی در تولید آلایندگی دارند، کاهش حداقل ۸۰ درصدی انتشار $2Co$ تا سال ۲۰۵۰ را به‌عنوان یک هدف اساسی در دستور کار خود قرار داده است. در همین راستا برخی از فلزات معدنی برای کمک به حل این چالش‌ها در تغییر اکوسیستم جهانی، مورد توجه صنعتگران هستند. پیشرفت تکنولوژی و روند جهانی نشان می‌دهد در صنعت حمل‌ونقل، سلول‌های سوختی هیدروژنی و همچنین در فناوری‌های تجدیدپذیر که به سمت فناوری‌های کم‌کربن حرکت می‌کنند، از مواد معدنی مختلف استفاده می‌شود. فلزات آلومینیوم، مس، نیکل، مولیبدن و نقره به‌عنوان ۵ فلز اصلی مورد استفاده در تکنولوژی‌های کم‌کربن، نقش مهمی ایفای می‌کنند. در ادامه، شکوری به تشریح جایگاه معدنی ایران در جهان پرداخت. او خاطرنشان کرد ایران یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین تولیدکنندگان مواد معدنی در دنیا بوده و امروزه در رتبه پانزدهم دنیا ایستاده است. این فعال معدنی گفت: براساس اکتشافات انجام‌شده ذخایر ایران در رتبه سوم آسیا پس از چین و هند قرار گرفته و از نظر ذخایر معدنی، رتبه اول خاورمیانه را به خود اختصاص داده است.

▣ چالش‌های معدنکاری در ایران

عضو هیات‌نمایندگان اتاق بازرگانی ایران درباره سرمایه‌گذاری در حوزه معدن فلزات غیرآهنی ایران گفت: بنابر آمار ارائه‌شده توسط مرکز آمار ایران، میزان ذخایر معدنی موجود در کشور ۲۶ میلیارد تن بوده که این مقدار شامل ذخایر فلزی، غیرفلزی، منابع قرضه، سنگ ساختمانی و گوهرسنگ‌ها است. در زمینه سرمایه‌گذاری روی فلزات پایه، مواد معدنی مس، سرب، روی و آلومینیوم بیشتر از سایران مورد توجه است. این در حالی است که در زمینه فلزات گرانبها طلا و نقره و در زمینه فلزات ویژه منگنز و کروم را برای سرمایه‌گذاری در ایران می‌توان پیشنهاد داد. چالش‌های پیش روی سرمایه‌گذاران و فعالان معدنی در دنیا و ایران را می‌توان در ۴ دسته چالش‌های بیرونی، درونی، قابل پیش‌بینی و غیرقابل پیش‌بینی طبقه‌بندی کرد. چالش‌های بیرونی قابل‌پیش‌بینی و قابل‌کنترل مانند مجوزهای صادرشده توسط نهادهای دولتی متولی بخش معدن، هزینه‌های مربوط به حمل‌ونقل، تورم موجود در جامعه، افزایش سرمایه‌گذاری، دسترسی به میزان کل عرضه داخلی، رقابت در ثبت محدوده‌های معدنی و دشواری در استخدام نیروی کار ماهر است. هزینه‌های سوخت، قیمت فلزات و قیمت جهانی کامودیتی‌ها، معارضان محلی، چالش‌های حقوقی، پیچیدگی مراحل اخذ مجوزها از جمله مشکلات و چالش‌های بیرونی غیرقابل پیش‌بینی هستند. این مشکلات بیرونی که ارتباطی با مباحث مدیریتی داخلی معادن ندارند، باید توسط نهادهای دولتی در نظر گرفته شده و سازمان‌های مرتبط با بخش معدن به کنترل و رفع این چالش‌ها وارد عمل شوند.

▣ نگاه دولت آسیب‌زاست

در ادامه، شکوری ضمن انتقاد از رویکردهای فعلی نهادهای دولتی درباره بخش معدن گفت: قوانین، ضوابط و استراتژی‌های معدنکاری در کشور به گونه‌ای تنظیم شده که مانع توسعه این صنعت بوده و صرفا در جهت افزایش درآمد دولت یا تامین ارزان نهاده برای حلقه‌های پایین‌تر بوده است.

به‌عنوان نمونه، حقوق دولتی معادن از حدود ۱۴۰۰ میلیارد تومان سال ۹۷، به ۱۰ هزار میلیارد تومان در بودجه سال ۱۴۰۰ رسیده که هیچ تناسبی با رشد واقعی این بخش ندارد. در همین زمان، ده‌ها بخشنامه ضدتوسعه‌ای در جهت محدود کردن فعالیت معادن از سوی نهادهای دولتی صادر شده است. وضع عوارض و تیک‌های صادراتی، مشمول قرار دادن همه معادن در تبصره ۴۳ قانون برنامه ششم و... از جمله این قوانین محدودیت‌آفرین هستند. وی افزود: برای ایجاد جذابیت بیشتر برای سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و صنایع معدنی و ورود به دایره کشورهای معدنی، نیازمند «انقلاب معدنی» در کشور هستیم. برای تحقق شعار «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» در حوزه معدن و همچنین وقوع انقلاب معدنی با هدف توسعه قابل‌توجه اقتصادی کشور پیشنهاداتی به صورت خلاصه در ۳ بخش کلی «رویکردها و اولویت‌ها»، «نهادسازی و حمایت‌های حقوقی» و «اصلاح ساختارهای کلان اقتصادی» می‌توان ارائه کرد. طی سال‌های گذشته تشکل‌های معدنی برای هر بخش، برنامه‌ها و پیشنهادات تفصیلی آماده کرده‌اند که عمل به این پیشنهادات می‌تواند راهگشای مشکلات بخش معدن کشور باشد. تغییر استراتژی براساس ارزش افزوده، توجه ویژه به معادن کوچک‌مقیاس، توسعه اصولی اکتشافات، اولویت‌بخشی به تامین تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز، تشکیل وزارت معادن، تقویت صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی، بهره‌مندی معادن نمونه از امتیازات مناطق ویژه، رفع حبس ۹۵ درصد از محدوده‌های قابل کانی‌زایی، سرمایه‌گذاری دوباره درآمد معادن در این بخش، ایجاد پنجره واحد مجوزهای معدنی، تشکیل شعب ویژه معادن و در نهایت اخذ مشورت موثر از تشکل‌های صنفی (بخش خصوصی) فعال در حوزه معدن و صنایع معدنی از جمله این پیشنهادات و راهکارهای ارائه شده است.

بازار جهانی سنگ پس از کرونا

سیامک حاج سیدجوادی، فعال معدنی در وبینار دورنمای سرمایه‌گذاری مواد معدنی در دوران پساکرونا به تشریح دقیق و تخصصی شرایط فعلی بخش معدن به‌ویژه صنعت سنگ در جهان و همچنین چشم‌اندازی که پیش‌روی فعالان این حوزه قرار دارد، پرداخت. او در وهله نخست وضعیت تولید بخش معدن در صنعت سنگ را این‌گونه توضیح داد: در دوران پساکرونا به طور کلی شاهد افزایش ۰.۵ میلیون تن افزایش تولید در صنعت سنگ جهان شاهد بودیم. بنابر آمار به دست آمده در گروه سیلیسی یا گرانیت و کوارتزیت ۲.۵میلیون تن افزایش و در گروه آهکی ماربل به میزان ۱.۵ میلیون کاهش داشته‌ایم. وی افزود: چین با ۲.۵ میلیون تن و هندوستان با یک میلیون تن بیشترین افزایش تولید را در این مدت داشته و این در شرایطی است که ایران از ۸.۲۵ میلیون تن تولید صنعت سنگ، به ۷.۸ میلیون تن رسیده است. به عبارتی، صنعت سنگ ایران کاهشی معادل ۵ درصد و ۰.۵ میلیون تن کاهش داشته است. در قیاس کل می‌توان پیش‌بینی کرد بازار در جهت تقاضای هرچه بیشتر سنگ‌های گروه سیلیسی به‌ویژه کوارتزیت درحال افزایش خواهد بود.

▣ کاهش تعاملات جهانی صنعت آهکی

این فعال معدنی در ادامه صحبت‌های خود به آمار و ارقام صادرات در بخش سنگ‌های بلوک و اسلب خام گروه آهکی اشاره کرد و گفت: کشور ترکیه با بیش از یک میلیون تن (۲۲.۵ درصد) کاهش، بیشترین کاهش را در صادرات صنعت سنگ داشته و پس از آن ایتالیا با کاهش صادرات بیش از ۴۳۰ هزار تن (۳۵.۸ درصد)، در رتبه دوم کاهش صادرات قرار دارد. می‌توان گفت به‌طور تقریبی تمام لیدرهای صادراتی صنعت سنگ با کاهش صادرات روبه‌رو بودند و ایران نیز با کاهشی معادل حدود ۲۸۰ هزار تن (۳۱ درصد) از صادرات از ۹۰۰ هزار تن به ۶۲۲ هزار تن رسیده است. این سقوط میزان صادرات بیانگر صدمه شدید به صادرات در این بخش است. از دلایل آن می‌توان به مسائل تحریمی، چالش‌های حمل‌ونقل دریایی به چین و خاور دور، افزایش هزینه حمل زمینی را علاوه‌بر کرونا دانست. حاج سیدجوادی در ادامه به تشریح آمار واردات در جهان پرداخت و گفت: در دوران پس از کرونا کشورهای هند و چین به ترتیب با ۳۸.۵ و ۲۹ درصد کاهش بیشترین کاهش واردات را داشته‌اند. به جهت آنکه این دو کشور از بزرگ‌ترین بازارهای مصرف سنگ در جهان هستند، کاهش تقاضای این دو کشور به تبع صادرات کشورهای مهم صادرات‌کننده این عرصه از جمله ترکیه، ایران، ایتالیا را نیز تحت‌الشعاع قرار داد. در این میان باید به این نکته توجه داشت که افزایش بیش از دو برابری واردات کشور ایتالیا در صنعت سنگ بیانگر تغییر سیاست این کشور و اجرایی شدن استراتژی افزایش واردات این عرصه است.

▣ افزایش تجارت سنگ‌های سلیسی

سیدجوادی درباره تبادلات جهانی با تعرفه ۲۵۱۶ سنگ‌های گروه سیلیسی (گرانیت، کوارتزیت و...) گفت: در این بخش برخلاف گروه آهکی که تبادلات آن با ۲۵ درصد کاهش همراه بود، شاهد ۷ درصد افزایش تجارت جهانی هستیم. این رقم بیانگر افزایش تقاضای بازارهای جهانی به سمت سنگ‌های گروه سیلیسی به‌ویژه کوارتزیت است.

هند با ۱۱ درصد افزایش، اسپانیا ۳۰ درصد و برزیل با ۶ افزایش صادرات، جزو کشورهای مهم در این بخش صنعت سنگ به شمار می‌روند. کشورهای مهم به‌عنوان واردکنندگان اصلی این بخش صنعت سنگ در جهان، در دوران پساکرونا افزایش واردات داشتند. چین با ۶ درصد افزایش واردات، تایوان با ۳۸ درصد، اتریش با ۸۵ درصد، پرتغال با ۳۲ درصد، بلژیک با ۸ درصد به‌عنوان کشورهای سردمدار واردکننده سنگ‌های گروه سلیسی شناخته می‌شوند. این فعال معدنی ادامه داد: گفتنی است، اتریش سرمایه‌گذاری ویژه‌ای روی این بخش از سنگ‌ها و فرآوری آنها انجام داده است. کشورهایی که در دوران پس از کرونا بیشترین کاهش را در واردات در این گروه داشتند عبارتند از: انگلستان با ۳۵ درصد کاهش واردات، کانادا ۶۰ درصد، امریکا ۳۷ درصد، فرانسه ۱۷ درصد، ایتالیا ۱۱ درصد و آلمان با ۱۰ درصد. باید به این نکته توجه کرد که ترکیه با وجود نداشتن مزیت نسبی از نظر ذخایر معدنی در این گروه از سنگ‌ها، با ۱۱۲ هزار تن صادرات هفتمین کشور صادرکننده صنعت سنگ در گروه‌های سلیسی شناخته شده است.

سخن پایانی

توجه به چالش‌های موجود در بخش معدن کشور و همچنین درنظر گرفتن شرایط فعلی جهانی این حوزه می‌تواند ضمن یاری فعالان و نهادهای دولتی متولی بخش معدن در برنامه‌ریزی‌های آینده، به رونق و توسعه معادن کشور منجر شود. در ادامه نیز ایران می‌تواند نقش پررنگی در تعاملات و تجارت معدنی بین‌المللی ایفا کند.

قائم مقام مدیرعامل هپکو:

از هپکو باید حمایت شود

قائم مقام مدیرعامل هپکو گفت: مشکلات ۱۵ ساله هپکو منجر به بدهی ۱۲ هزار میلیارد ریالی برای این شرکت شده است. به گزارش ایسنا، علیرضا میقانی در نشست مدیران هپکو با معاون وزیر کار که در محل این شرکت برگزار شد، اظهار کرد: هپکو ظرفیت استراتژیک کشور است و باید از آن حمایت شود، در سال‌های طولانی، این شرکت دچار مشکلات عدیده شد اما با تصمیم قاطعی که در دولت دوازدهم گرفته شد، موضوع سهامداری این شرکت حل شد اما این کفایت نمی‌کند و اگر به مسائل مختلف توجه نشود مشکلات دوباره این شرکت را درگیر می‌کند.

وی با بیان اینکه مشکلات ۱۵ ساله هپکو منجر به ۱۲ هزار میلیارد ریال بدهی شد، گفت: طرحی در خصوص تولید محصولات معدنی ارائه شده می‌تواند هفت هزار و ۵۰۰ فرصت شغلی ایجاد کند. وی اضافه کرد: ظرفیت تولید اسمی هپکو سه هزار دستگاه است که امیدواریم این شرکت به این ظرفیت برگردد. مهدی کرمی، نائب رئیس شورای کار شرکت هپکو نیز در این نشست با اشاره به مشکلات مربوط به بیمه کارگران اظهار کرد: بدهی هپکو به تامین اجتماعی ۶۰ میلیارد است که ۷۰ میلیارد جریمه نیز به آن اضافه شده است، لذا تقاضای ما بخشیده شدن این جریمه است تا بتوان با بخشی از این جریمه تعدادی از کارگران را بازنشسته کرد.

وی افزود: طرح طبقه بندی گروه‌ها و جایگاه‌ها نیز نیازمند بازنگری است. حقوق‌ها در این شرکت به نسبت سایر شرکت‌های اطراف پایین تر است، خودمان را با آلومینیوم مقایسه نمی‌کنیم اما در مقایسه با آذرآب و ماشین‌سازی دریافتی کارگران این شرکت پایین است.

کرمی ادامه داد: تا سال آینده ۱۹۲ نفر از پرسنل این شرکت بازنشسته می‌شوند و تعداد نیروها کاهش می‌یابد لذا می‌طلبد شرایطی فراهم شود که نیروهای متخصص در این شرکت جذب شوند. درحال‌حاضر حاضر به همت مدیریت جدید سفارش کار گرفته شده اما بدون نیرو نمی‌توان سفارش‌ها را انجام داد.

وی اضافه کرد: در زمینه رفاهیات نیز هیچگونه رفاهیاتی به پرسنل تعلق نگرفته که نیاز است این مهم نیز مورد توجه قرار گیرد. سنوات پایان خدمت پرسنل نیز نباید به نعویق بیفتد.

یادداشت

غفلت از صادرات سنگ ساختمانی

سیامک اخطاری
فعال اقتصاد

ارتباط موثر با جهان و گسترش روابط بین‌المللی در وهله نخست اقتصاد کشورها را تحت تاثیر قرار می‌دهد و موجب رفع مشکلات مختلف و بحران‌های ناشی از نبود تعاملات خواهد شد. بخش معدن و صنایع معدنی نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بنگاه‌های اقتصادی جوامع، از این قاعده مستثنا نیست و مزایای بی‌شمار توسعه روابط بین‌المللی در این حوزه را نمی‌توان انکار کرد. به عبارتی، بحث صادرات و حضور در بازارهای جهانی از مصادیق ارتباط با جهان و تعاملات بین‌المللی در حوزه معدن است. یکی از حوزه‌هایی که به عقیده برخی کارشناسان و فعالان اقتصاد در بحث صادرات ضعیف عمل کرده، صنعت سنگ ساختمانی است.

باید توجه داشت همواره عوامل مختلفی در این زمینه دخیل هستند. در وهله نخست باید اشاره کرد صنعت سنگ ساختمانی ایران گرفتار ضعف در تبیین دیدگاه و راهبرد شده است؛ به نحوی که شیوه‌های مدیریتی موجود، نگاه صنعت سنگ را تنها به بازارهای داخلی معطوف کرده و از همین رو، فعالان این صنعت آمادگی کمی برای اجرای اهداف گسترده صادراتی دارند. می‌توان گفت در بحث صادرات محصولات صنعت سنگ به‌ویژه سنگ‌های ساختمانی نبود نگرش مناسب صادراتی، کمبود سازماندهی و در نهایت نبود مدیریت کارآمد برای پررنگ کردن حضور ایران در بازارهای جهانی، باعث شد ضمن کاهش اعتماد به نفس فعالان این صنعت، به سمت خام‌فروشی حرکت کنیم.

به بیانی ساده‌تر، نبود ساز کار صحیح در راستای صادرات صنعت سنگ، منجر شد تا تفکرات منفی از جمله نبود خریدار برای محصولات ایران به‌طور ناخودآگاه شایع شده و به جای صادر کردن تولیدات سنگ کشور، خام‌فروشی در این حوزه شکل گیرد.

متاسفانه تاکنون ارزیابی دقیقی از نیاز بازار صادراتی انجام نشده و این یک خلأ مهم به شمار می‌رود چراکه بازار صادراتی نیازمند مطالعات پایه‌ای و تحقیق بازار است؛ شناخت فرهنگ مصرف و تشخیص کریدورهای صادراتی، سرمایه‌گذاری برای بازاریابی و در پایان چگونگی حضور در بازارهای هدف کنونی از جمله مواردی هستند که در مطالعه بازار صادراتی باید به آنها توجه ویژه شود. دسترسی محدود ایران به بازارهای سنگ‌های فرآوری‌شده باعث شده کشورهایی مانند هند در منطقه خلیج‌فارس بتوانند حضور موفق‌تری داشته باشند و این موضوع یکی از مهم‌ترین مسائل کنونی صنعت سنگ کشور است. به عبارتی، عدم حضور مناسب ایران در بازارهای جهانی، راه را برای موفقیت سایر کشورها هموار کرده است. تشکیل شرکت‌های جوینت‌ونچر، تشکیل شرکت‌های مدیریت صادرات مستقل از تولید و حضور در بازار هدف با مشارکت طرف‌های بین‌المللی را می‌توان از راه‌های رفع مشکلات صادرات صنعت سنگ معرفی کرد.

ایران صادرکننده سنگ‌های ساختمانی طبیعی است و در این حوزه از لحاظ ظرفیت و جایگاه در بین ۵ کشور برتر دنیاست اما باید اشاره کرد که تکیه بر صادرات محصولات خام در عمل نیازهای اساسی برای توسعه صنعتی را برآورده نخواهد کرد.

فاصله گرفتن از خام‌فروشی و توسعه نگرش صادرات فرآوری‌محور علاوه‌بر توسعه صنایع و معادن و افزایش ارزش افزوده، با ایجاد ظرفیت‌های شغلی به رونق اقتصادی جامعه کمک خواهد کرد.

در پایان و به‌عنوان جمع‌بندی می‌توان گفت توجه به گسترش روابط جهانی در بخش معدن یک از مسائلی است که باید بیش از پیش به آن توسط نهادهای دولتی توجه شود زیرا توسعه معادن بدون ورود سرمایه مناسب، وجود فناوری پیشرفته و در نهایت حضور فعالان معدنی در بازارهای بین‌المللی میسر نخواهد شد.

خبر

رشد ۱۹۷ درصدی سود خالص چادرملو

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در نیمه نخست امسال با درآمد عملیاتی ۲۱۴۴۶ میلیارد تومانی (رشد ۱۸۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل) و سود خالص ۱۲۸۲۰ میلیارد تومانی (رشد ۱۹۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته) عملکرد درخشانی را با وجود محدودیت‌های مصرف برق ثبت کرد.

به گزارش چیلان، مجموع تولیدات شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در نیمه نخست سال ۱۴۰۰ به ۹، ۱۸۲، ۰۵۷ تن رسید که رشد ۲.۲ درصدی را به لحاظ وزنی نسبت به دوره مشابه سال قبل نشان می‌دهد. چادرملو در مجموع در حوزه تولید بهتر از برنامه پیش‌بینی شده در نیمه نخست امسال عمل کرد و پوشش ۵۲ درصدی برنامه تعیین شده برای سال ۱۴۰۰ را محقق ساخت.

با وجود محدودیت‌های مصرف برق که خصوصا واحد فولادسازی شرکت معدنی و صنعتی چادرملو را تحت تأثیر قرار داد و باعث کاهش تولید آن شد، اما این شرکت در مجموع عملکرد بسیار خوبی در حوزه تولید و فروش داشت. تولید کنسانتره سنگ آهن (تر) این شرکت که در نیمه نخست سال گذشته ۵.۵ میلیون تن بود، در نیمه نخست امسال به بیش از ۶.۱ میلیون تن رسید.

درآمد فروش حاصل از محصولات چادرملو که در نیمه نخست سال گذشته ۷۴۳۵ میلیارد تومان بود، در نیمه نخست امسال با جهشی قابل توجه به ۲۱۴۴۶ میلیارد تومان رسید.

میزان فروش شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در نیمه نخست سال ۱۳۹۹، حدود ۵.۲ میلیون تن و در نیمه نخست سال ۱۴۰۰ حدود ۶.۶ میلیون تن بود که حاکی از رشد حدوداً ۲۷ درصدی تناژ فروش است.

▣ فعالیت‌های اکتشافی

ناصر تقی‌زاده، مدیرعامل چادرملو از از آغاز مطالعات اکتشافی در ۱۷ نقطه امیدبخش معدنی توسط این مجتمع خبر داد و گفت: شرکت چادرملو با تهیه ۸ دستگاه حفاری عمیق و تشکیل تیمی توانمند از کارشناسان و متخصصان حفاری کشور قادر است علاوه بر انجام عملیات اکتشاف و حفاری در کویر مرکزی ایران در هر نقطه از کشور نیز خدمات اکتشافی خود را به هر متقاضی ارائه دهد.

وی اضافه کرد: چادرملو با خیز جدید خود در پی خلق ثروت و ارزش‌آفرینی از منابع خدادادی نهفته در دل کویر است، با این امید که بتوانیم انقلابی در امر اکتشاف و بهره‌برداری از معادن ایجاد کنیم که بی‌تردید موجب رشد اقتصادی کشور، توسعه و آبادانی مناطق کم‌برخوردار و اشتغالزایی قابل توجهی خواهد شد.

این شرکت همچنین مقدمات داخلی‌سازی تجهیزات مورد نیاز حفاری و مطالعات اکتشافی را با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان، مراکز علمی و پژوهشی و قطعه سازان داخلی آغاز کرده است.

▣ فعالیت‌های توسعه‌ای

گام بلند چادرملو برای اجرای طرح‌های توسعه، با اخذ مجوز تاسیس ۷ واحد بزرگ صنعتی در استان یزد برداشته شد.

این واحدهای صنعتی عبارتند از: واحد گندله‌سازی با ظرفیت ۵ میلیون تن در سال با سرمایه‌گذاری ۲۴ هزار و ۳۹۵ میلیارد و اشتغال ۸۵۰ نفر، واحد تولید کنسانتره سنگ آهن با ظرفیت تولید ۴ میلیون تن در سال با سرمایه‌گذاری ۲۲ هزارو ۴۰ میلیارد ریال و ظرفیت و اشتغال ۴۰۰ نفر، واحد تولید آهن اسفنجی با ظرفیت ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن در سال با سرمایه‌گذاری ۲۵ هزار و ۸۳۰ میلیارد ریال و اشتغال ۳۰۰ نفر، واحد تولید آجر نسوز با ظرفیت ۵۰ هزار تن در سال با سرمایه‌گذاری ۱۲ هزار و ۸۸۵ میلیارد ریال و اشتغال ۲۶۰ نفر، کارخانه تولید فروآلیاژها با ظرفیت ۵۰ هزار تن محصولات آلیاژی در سال و سرمایه اولیه ۴۹۲۵ میلیارد ریال، کارخانه تولید ورق آلیاژی با ظرفیت ۱ میلیون تن در سال با سرمایه‌گذاری ۱۳۵۸۲۴ میلیارد ریال، کارخانه تولید آهن اسفنجی به ظرفیت سالانه ۸۰۰ هزار تن، قابل افزایش تا ۱ میلیون تن، با سرمایه‌گذاری ۲۱۶۷۴ میلیارد ریال.

افزایش قیمت پرتیراژترین محصول فولادی ادامه دارد؟

آهن اسفنجی در سیطره بورس کالا

گروه معدن

آهن اسفنجی به عنوان یکی از مواد اولیه مهم در زنجیره فولاد که عرضه آن در بورس کالا انجام می‌شود، طی یک ماه اخیر با افزایش نرخ همراه شده و تولیدکنندگان این محصول در مدت یادشده، شاهد رشد قیمتی این کالا به عنوان یکی از مواد اولیه مهم در تولید فولاد بوده‌اند؛ ایران نیز به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان آهن اسفنجی در جهان شناخته شده و شاهدیم که صادرات آهن اسفنجی در مدت زمان ۷ماهه نخست سال ۱۴۰۰، با رشد همراه شده است. به گزارش معدن نیوز تالار بورس کالای ایران در یک ماه اخیر محلی برای عرضه آهن اسفنجی شرکت‌های مختلف بوده است. بررسی عرضه‌های آهن اسفنجی در بورس کالا در یک ماه اخیر حاکی از آن است که نرخ این محصول از ۷۹۰۰ تومان در مهرماه به ۹۹۰۰ تومان در آبان ماه رسیده و روند افزایشی تندی داشته است.

این درحالیست که مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت هفته گذشته از ممنوعیت فروش آهن اسفنجی خارج از بورس کالا خبر داده بود.

سیف الله امیری در نامه‌ای در تاریخ ۱۹ آبان ۱۴۰۰ به مدیران عامل شرکت‌های فولادساز اعلام کرد: تمامی تولید آهن اسفنجی واحدهای فولادساز باید برای فروش در بورس کالا عرضه شوند. مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در نامه به مدیران عامل شرکت‌های فولاد مبارکه، فولاد صبا و فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری، فولاد خراسان، فولاد خوزستان، شادگان، فولاد سیرجان، توسعه آهن و فولاد گل‌گهر، فولاد سیرجان ایرانیان، فولاد هرمزگان، فولاد کاوه جنوب کیش، شرکت آهن و فولاد غدیر ایرانیان، آهن و فولاد ارفع، صبا فولاد خلیج‌فارس، فولاد میانه، فولاد غدیر نی ریز، پارس فولاد سبزوار، شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، شرکت فولاد بافت، مجتمع فولاد اردکان، شرکت فولاد قائنات، شرکت ذوب آهن پاسارگاد، شرکت ذوب‌آهن اصفهان و شرکت آهن و فولاد بافق آورده است: با عنایت به دستور و تاکید مقام عالی وزارت ضروری است از تاریخ ۲۲ آبان ماه همه تولید آهن اسفنجی شرکت‌های فولادساز (در خصوص واحدهایی که تولیدکننده و مصرف‌کننده این محصول هستند، مقدار تولید مازاد بر مصرف داخلی آن واحد) را جهت فروش در بورس کالا عرضه کنند. پس از اعلام ممنوعیت فروش آهن اسفنجی خارج از بورس کالا نرخ این محصول در بورس کالا شاهد روند افزایشی بوده است. از سویی دیگر مسئله کمبود گاز در فصل زمستان منجر به کاهش تولید صنایع می‌گردد که در این صورت قطعا با کمبود تولید آهن اسفنجی در بازار مواجه هستیم و در نهایت شاهد تاثیرات آن بر نرخ شمش، میلگرد، مصالح ساختمانی و صنایع پایین دستی خواهیم بود. (تجربه مشابه سال گذشته) بورس کالا با عرضه محصولات به شفافسازی نرخ می‌پردازد اما روند یک ماه اخیر نشان می‌دهد کنترل نرخ از دست این بازار خارج شده و در صورتیکه هم از سوی بورس کالا شفاف‌سازی شود و هم سرکوب قیمتی صورت گیرد این موضوع به زیان تولیدکنندگان، بازار و در نهایت مصرف‌کننده خواهد بود.

▣ الزام عرضه در بورس می‌تواند تیغ دو لبه باشد

در همین رابطه محسن مصطفی پور، مدیرعامل مجتمع فولاد غدیر نی ریز در این رابطه به معدن نیوز گفت: اساسا ما با کلیت موضوع شفافیت و عرضه در بورس کالا موافق هستیم و این موضوع را نیز در عمل نشان دادیم، اما باید فرآیند ایجاد زیرساخت‌ها به گونه‌ای باشد تا به‌دست آمدن نتیجه مورد نظر، مبتنی بر خاستگاهی باشد که توسط وزارت صنعت، معدن وتجارت ابلاغ شده است. وی افزود: آنچه اتفاق افتاده، به طور طبیعی با توجه به الزام عرضه در بورس در کنار ایجاد شفافیت برای کنترل قیمت‌ها بوده، اما درحال‌حاضر شاهدیم با توجه به عرضه‌هایی که در بورس صورت گرفته، بازهم نسبت به هفته گذشته قیمت‌ها افزایش یافته است؛ این موضوع نشان می‌دهد آنچه مدنظر مدیران عالی وزارت صنعت، معدن وتجارت بوده، محقق نشده است.

مصطفی پور با اشاره به این که فولاد غدیر نی ریز جزء شرکت‌هایی است که از فرآیند عرضه در بورس کالا استقبال کرده، عنوان کرد: این شرکت طی این هفته ۲ عرضه در بورس کالا داشته و این درحالیست که هیچ شرکتی بالافاصله بعد از ابلاغیه معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت، به این میزان در بورس عرضه نداشته است؛ از سوی دیگر ما نیز با افزایش قیمت‌ها به این میزان موافق نیستیم، چرا که تنظیم در زنجیره و استانداردهای بین‌المللی باید رعایت شود.

مدیرعامل مجتمع فولاد غدیر نی ریز خاطرنشان کرد: در کنار این موضوع که عرضه محصول در بورس برای شفافیت مهم است اما باید آن را به عنوان یک تیغ دو لبه دید، چراکه به همان میزان که شفافیت مهم است ممکن است نتایج کنونی چون افزایش نرخ را در بر داشته باشد.

به گفته مصطفی پور تبعات این افزایش نرخ به زیان کل زنجیره خواهد بود و تاثیرش را روی سایر محصولات فولادی می‌گذارد و در عمل بسیاری از صنایع پایین دستی دچار رکود و توقف تولید می‌شوند، بنابراین باید هم اندیشی میان مدیران فولادی و معدنی کشور، معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت با راهبری ایمیدرو انجام شود تا تنظیم عرضه و تقاضای بازار نیز به صورت منطقی انجام گیرد، در غیر این صورت به سمت فضای افزایش افسارگسیخته پیش خواهیم رفت؛ از طرفی حتی اگر از سوی وزارتخانه مذکور ابلاغیه دستورالعملی قیمت‌گذاری انجام شود شاید در کوتاه مدت اثر تسکین دهنده داشته باشد اما در بلندمدت تاثیراتش را از دست خواهد داد.

▣ اهداف عرضه محصولات در بورس

همچنین مهندس اسداله فرشاد، مدیرعامل شرکت آهن و فولاد غدیر ایرانیان نیز با بیان اینکه عرضه آهن اسفنجی در بورس مستثنا از عرضه زنجیره فولاد در بورس نیست، گفت: یکی از اهداف عرضه محصولات زنجیره ارزش آهن و فولاد در بورس، تنظیم بازار است و دیگری ایجاد فضای رقابتی است؛ به این شکل که در یک شرایط رقابتی و منصفانه به تعبیری امکان عرضه و تقاضا وجود داشته باشد. اما به نظر می‌رسد که سازو کار سازمان بورس درحال‌حاضر نمی‌تواند کل انتظارات فعالان آهن و فولاد را با یک توانمندی مورد انتظار و در اسرع وقت تامین کند.

فرشاد با اشاره به ساختاری بودن فروش و عرضه مواد اولیه زنجیره فولاد در بورس گفت: برای مثال، اگر انتظار می‌رود که مردم کلیه منابع پولی و مالیشان را از طریق سیستم بانکی جابه جا کنند باید شعب بانکی متعددی در سطح کشور بیش از آنچه وجود دارد به منظور تسهیل فعالیت‌های مالی و پولی مردم ایجاد شود؛ زیرا در غیر این صورت باید زمان زیادی برای انجام امور بانکی صرف شود و همین موضوع منجر به خروج مردم از این سیستم می‌شود تا به دنبال راه‌حل سریع تری برای انجام امور مالی خود بروند. وی ادامه داد: ما با عرضه محصول در بورس موافق بودیم، چراکه در نظر داشتیم بورس ظرفیت بالقوه خود را بالفعل خواهد کرد؛ اما اگر هدف این باشد که ۱۰۰ درصد محصولات زنجیره فولاد در بورس عرضه شود درحال‌حاضر شرایط مناسب برای این کار فراهم نبوده و درحال‌حاضر محدودیتی جدی برای اجرای این کار وجود دارد.

مدیرعامل آهن و فولاد غدیر ایرانیان عنوان کرد: شرکت‌های سرمایه‌گذاری بزرگ کشور نیز ضمن اینکه در شرکت‌های بزرگ معدنی صاحب سهم هستند، در شرکت‌های فولادی سهم تعیین‌کننده و مدیریتی دارند؛ بنابراین به دلیل وجود سهامداران مشترک، این فرصت مدیریتی و سهامداری اقتضا می‌کند که از طریق قراردادهای بلندمدت و مبادلات محصول، کارشان را ساماندهی کنند.

فرشاد با اشاره به اینکه بورس باید با همفکری مدیران شرکت‌های معدنی و فولادی، سازو کار چابکی را برای گردش مواد اولیه و محصول ارائه دهد، افزود: بخشی از محصولات نهایی زنجیره فولاد مصرف عمری دارد و شرکت‌های تجاری نیز باید این فرصت را داشته باشند که از ارائه محصول در بورس منتفع شوند اما از سویی بخشنامه‌هایی که از سوی وزارتخانه صادر می‌شد، تاکید داشت که محصولات باید صرفا به تولیدکنندگان عرضه شود که این یک مشکل جدی است و باید حل شود.

وی در ادامه تاکید کرد: تمامی فولادسازان به دنبال تامین مواد اولیه هستند و باید عنایت ویژه‌ای به تامین انرژی صنایع بالادست صورت گیرد تا اگر فولادسازان با محدودیتی روبه‌رو شدند آن را مدیریت کنند و کمترین آسیب به صنایع بالادستی فولاد تحمیل شود؛ همچنین صنایع پایین دستی نیز بتوانند به چرخه حیات ادامه دهند و آسیب‌های اقتصادی کلان به زنجیره فولاد وارد نشود.

فرشاد ادامه داد: یک سمینار مشترک بین تولیدکنندگان فولادی و مدیران بخش توزیع گاز در هفته دوم آذر ماه برگزار خواهد شد تا تدابیر لازم به منظور همدلی و هماهنگی در زمینه تامین گاز فولادی‌ها در زمستان اتخاذ شود.

▣ کلام آخر

با توجه به اینکه سازوکار فعلی بورس کالا نتایجی همچون افزایش نرخ با شیب تند را در پی داشته، لذا انتظار می‌رود با تعامل و استفاده از نظر نخبگان و مدیران باتجربه یک مدل صحیح و متشکل از راهکارها و روش‌های متنوع در این رابطه طراحی گردد؛ از سوی دیگر در صورتی که وزارت صنعت، معدن وتجارت اصرار بر شفاف‌سازی دارد، اجازه دهد حرکت بازار در مسیر خود حرکت کند و محدودیت‌ها و خواسته‌های تولیدکنندگان را نیز مدنظر قرار دهد.

صبا فولاد خلیج‌فارس باز هم رکورد زد

مدیرعامل شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس گفت: رکورد ریت تولید روزانه جدید به ثبت رسید.

به گزارش روابط عمومی فولاد خلیج‌فارس، سعید بزرگی با اشاره به عملکرد موفق شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس در سال مالی ۱۳۹۹ - ۱۴۰۰ و بیان اینکه همه موفقیت‌های به‌دست آمد حاصل لطف خداوند متعال و همدلی و همت پرسنل و کارگران خدوم صبا فولاد خلیج‌فارس است، تصریح کرد: طی ۱۸ ماه حضور اینجانب در شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس با لطف خدا و ایجاد باور ما می‌توانیم در پرسنل و همچنین تکیه به توان داخلی و اعتماد به جوانان، توانستیم رکوردهای پی در پی را در تولید فروش و سود آوری به ثبت برسانیم. وی گفت: امروز با افتخار باید اعلام کنم در ۲۴ آبان ماه دوباره جوانان متخصص و کارآمد و کارگران خدوم در صبا فولاد توانستند رکورد جدید را تولید روزانه به ثبت برسانند. مدیرعامل صبا فولادخلیج فارس افزود: علاوه بر آن میانگین ریت تولید(میزان تولید بر ساعت) نیز رکورد جدیدی را به ثبت رسانید و با این حساب، دهمین رکورد در عرصه تولید را در یک سال گذشته به ثبت رسید. وی، مراتب قدردانی و سپاس خود را از حمایت‌های وزیر محترم کار و رفاه اجتماعی، مدیرعامل محترم صندوق بازنشستگی کشوری و مدیران عامل هلدینگ‌های صبا انرژی و آتیه صبا اعلام کرد و اظهارکرد: از کارگران، پرسنل و مدیران شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس برای تحقق این موفقیت تشکر می‌کنم و این موفقیت را به خانواده بزرگ بازنشستگان که سهام داران اصلی شرکت هستند، تبریک می‌گویم.

قطع گاز شرکت‌های سیمانی

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان گفت: گاز برخی از شرکت‌های سیمانی، از ۲۵ آبان ماه قطع شد.

به گزارش سیمان خبر، عبدالرضا شیخان گفت: موضوع قطع گاز شرکت‌های سیمانی در استان‌های مختلف، تفاوت دارد و گاز این شرکت‌ها در استان‌های شمالی، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، خراسان رضوی و به طور کلی در نیمه شمالی کشور که در تامین گاز آنها مشکل وجود دارد، قطع شد. البته در استان‌هایی که در زمینه تامین گاز مشکلی وجود ندارد، شرکت‌های سیمانی به فعالیت ادامه دادند.

وی افزود: وزارت صنعت، معدن وتجارت، تصمیم به قطع گاز برخی از شرکت‌های سیمانی گرفت و انجمن صنفی را نیز در جریان قرار داد. ما به این موضوع، اعتراض داشتیم. زیرا با کاهش فشار و درنهایت قطع گاز و عدم تولید و استفاده از سوخت‌های پاک، مشکلاتی را برای صنعت سیمان ایجاد خواهد کرد.

شیخان اضافه کرد: در مناطقی که تامین گاز با مشکل مواجه است، سوخت دومی را برای واحدهای تولیدکننده سیمان درنظر گرفته‌ایم که در صورت قطع گاز، سوخت را به مدت ۱۵ روز تامین می‌کند. اما حمل سوخت به شرکت‌های سیمانی و کارخانه‌ها، به کندی انجام می‌شود و امیدوار هستیم راهکاری برای این مشکل درنظر گرفته شود. در هر صورت، قطع گاز وقفه‌ای در تولید ایجاد خواهد کرد که احتمال ایجاد التهاب در بازار نیز را به دنبال دارد.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان درمورد مشکلات تامین سیمان برای ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال، در صورت قطع گاز واحدهای تولیدی اظهارکرد: به طور حتم قطع گاز، اختلالی در این زمینه ایجاد خواهد کرد. ما اعلام کردیم که در صورت تامین سوخت و برق پایدار، قادر به تولید سیمان مورد نیاز طرح جهش تولید مسکن هستیم. اما اگر قطع مکرر برق و گاز رخ دهد، وقفه ایجاد خواهد شد.

وی تصریح کرد: تبعات قطع کردن برق یا گاز واحدهای تولیدکننده سیمان، تا یک یا دو ماه ادامه دارد. اما در صورت تامین مستمر انرژی، خللی ایجاد نخواهد شد.

شیخان خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر، وضعیت بازار سیمان در شرایط عادی قرار دارد. اما پیش‌بینی می‌شود با قطع گاز واحدهای تولیدکننده سیمان، تنش و التهاب در این صنعت ایجاد شود. بعید می‌دانیم که مصرف گاز کاهش یابد، اما امیدوار هستیم که مسئولان، برق و گاز صنایع ساختمانی را تامین کنند.

عضوهیات مدیره انجمن فولاد:

سوریه هیچ محدودیتی برای واردات فولاد ایران اعمال نکرده است

یک عضوهیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: هیچ محدودیت و مانعی برای صادرات فولاد ایران به سوریه از طرف دولت این کشور اعمال نشده، اما تحریم‌ها مانع افزایش صادرات به این کشور شده است. به گزارش تحلیل بازار، سیدرضا شهرستانی انتشار برخی مطالب از قول وی در برخی از خبرگزاری‌های و پایگاه‌های خبری را درخصوص محدودیت دولت سوریه برای صادرات فولاد ایران به این کشور را تکذیب کرد و افزود: تحریم‌های ظالمانه دو کشور ایران و سوریه باعث محدودیت در این زمینه شده است. این عضو عضوهیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد یادآورشد: تحریم‌های ظالمانه سبب شده از بیش از یکسال پیش صادرات فولاد ایران که عموما میلگرد است به سوریه با محدودیت مواجه کند. شهرستانی با بیان اینکه حدود ۸۰درصد صادرات فولاد ایران به سوریه به میلگرد اختصاص دارد گفت: حدود ۲۰ درصد نیز تیرآهن به سوریه صادر می‌شود. این مقام مسئول در هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد کشور بیان کرد: در این بین تجار ترکیه نیز از این شرایط به وجود آمده حداکثر استفاده را می‌برند، زیرا میلگرد را از ایران ۵۷۰ تا ۵۸۰ دلار در هر تن می‌خرند، اما با سود ۱۲۰ تا ۱۳۰ دلاری به تجار سوری می‌فروشند. وی با اشاره به میزان صادرات فولاد ایران در ۷ ماهه نخست امسال به کشور ترکیه و سوریه بیان کرد: آمارها نشان می‌دهد در ۷ ماهه نخست امسال ۵۷ هزار تن فولاد به ترکیه و ۶ هزار و ۵۰۰ تن فولاد به سوریه صادر شده است. شهرستانی با بیان اینکه محدودیت صادرات به سوریه به علت تحریم‌ها در امسال بیشتر شده است، گفت: به علت تحریم‌ها تجار ایرانی نمی‌توانند با حجم بالایی فولاد و میلگرد به سوریه صادر کنند، لذا در این خصوص نیاز داریم بخشی زیادی از میلگردهای صادراتی ایران از طریق ترکیه و بخشی کمی نیز از اقلیم کردستان به سوریه ارسال شود. عضوهیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد تاکید کرد: دولت سوریه برای خرید فولاد از ایران هیچ محدودیتی به وجود نیاورده است اما محدودیت‌ها بیشتر به مسائل تحریم بازمی‌گردد که باعث شده صادرات میلگرد و تیرآهن از ایران به سوریه با مشکلاتی مواجه شود.

شرکت‌های معدنی پیشرو در بکارگیری خودران‌ها

گروه معدن

Fortescue Metals و Rio Tinto از جمله شرکت هایی هستند که بهترین موقعیت را برای استفاده از خودروهای خودران آینده در صنعت معدن دارند.

به گزارش صنعت کار، تجزیه و تحلیل‌ها نشان می‌دهد که Fortescue Metals و Rio Tinto از جمله شرکت هایی هستند که بهترین موقعیت را برای استفاده از خودروهای خودران آینده در صنعت معدن دارند.

این ارزیابی از تحقیقات موضوعی GlobalData است که شرکت‌ها را در مقیاس یک تا پنج بر اساس احتمال مقابله با چالش هایی مانند وسایل نقلیه خودران و ظاهر شدن به عنوان برندگان طولانی مدت بخش معدن رتبه‌بندی می‌کند.

بر اساس تحلیل ها، Fortescue Metals، Rio Tinto، BHP و First Quantum Minerals بهترین شرکت‌هایی هستند که از سرمایه‌گذاری در وسایل نقلیه خودران سود می‌برند، همه آنها امتیازات پنج از پنج را در کارت امتیازی موضوعی معدنکاری GlobalData ثبت کرده‌اند.

به عنوان مثال، Fortescue Metals برای ۴۳ شغل جدید برای وسایل نقلیه خودران از اکتبر ۲۰۲۰ تا سپتامبر ۲۰۲۱ آگهی داده است و ۱۵ بار از وسایل نقلیه خودران در پرونده‌های شرکت نام برده است.

ریوتینتو سطوح خوبی از سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی را نشان می‌دهد، به طوری که این شرکت از اکتبر ۲۰۲۰ به دنبال ۴۷ شغل جدید برای وسایل نقلیه خودران است و یک بار در پرونده‌ها از وسایل نقلیه خودران نام برده است. جدول زیر نشان می‌دهد که چگونه تحلیلگران GlobalData به بزرگترین شرکت‌ها در صنعت معدن در مورد عملکرد خودروهای خودران خود و همچنین تعداد مشاغل جدید، معاملات، پتنت‌ها و موارد ذکر شده در گزارش‌های شرکت از اکتبر ۲۰۲۰ به بعد، امتیاز کسب کردند. اعداد بالاتر معمولا نشان می‌دهد که یک شرکت زمان و منابع بیشتری را برای بهبود عملکرد خودروهای خودران خود صرف کرده است یا اینکه وسایل نقلیه خودران حداقل در راس ذهن مدیران است. با این حال، ممکن است همیشه به این معنی نباشد که بهتر از رقبا عمل می‌کند.

تعداد زیادی از موارد ذکر شده از وسایل نقلیه خودران در پرونده‌های فصلی شرکت می‌تواند نشان دهنده این باشد که شرکت در حال بهره‌مندی از مزایای سرمایه گذاری‌های قبلی است یا اینکه برای عقب افتادن با بقیه صنعت نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتری دارد. به طور مشابه، تعداد بالای معاملات می‌تواند نشان دهنده تسلط یک شرکت بر بازار باشد، یا اینکه از ادغام و تملک برای پر کردن شکاف‌های موجود در عرضه خود استفاده می‌کند.

با این وجود، این روندها برای نشان دادن میزان تفکر مدیران ارشد در بخش معدن – و در سازمان‌های خاص – در مورد وسایل نقلیه خودران و اینکه تا چه حد آینده خود را روی آن به خطر می‌اندازند مفید هستند.

همکاری بزرگان برای تولید فولاد سبز

Vale و China Baowu برای کربن زدایی فولادسازی با یکدیگر همکاری می‌کنند. به گزارش صنعت کار، Vale در حال بررسی سرمایه‌گذاری ۱۰/۹ میلیون دلاری در پروژه آزمایشی کارخانه بیوچار گروه فولادی چین بائوو است. شرکت معدنی برزیل Vale و تولیدکننده فولاد China Baowu Steel Group برای توسعه راه‌حل‌های فولادسازی سبز با یکدیگر همکاری کرده‌اند. دو طرف برای این منظور یادداشت تفاهم (MoU) منعقد کردند. این تفاهمنامه به شرکت‌ها اجازه می‌دهد تا فرصت هایی را برای توسعه راه‌حل‌های فولادسازی با تمرکز بر کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای دنبال کنند. به عنوان بخشی از این تلاش، هدف این دو تولید بیوچار و استفاده از آن در کوره‌های بلند است. این امر می‌تواند از یک ماده کربن خنثی استفاده کند که بر پایه زیست توده است نه سوخت‌های فسیلی. Vale همچنین در حال بررسی سرمایه‌گذاری احتمالی ۹/۳ تا ۱۰/۹ میلیون دلار (۶۰ تا ۷۰ میلیون یوان) در پروژه آزمایشی کارخانه بیوچار چین بائوو است. انتظار می‌رود این حرکت به تعهد Vale برای کاهش انتشار خالص Scope ۳ تا ۱۵درصد تا سال ۲۰۳۵ کمک کند. معدنکار برزیلی همچنین هدف خود را برای کاهش ۳۳ درصد از انتشار مطلق ۱ و ۲ تا سال ۲۰۳۰ و تبدیل شدن به یک شرکت بدون کربن تا سال ۲۰۵۰ تعیین کرده است. با گزارش حدود ۱۱۵ میلیون تن فولاد خام در سال گذشته به صورت تلفیقی، چین بائوو بزرگترین تولیدکننده فولاد در جهان است. شرکت Vale و سایر شرکت‌ها به‌طور فزاینده‌ای به تولید فولاد سبز برای کاهش انتشار CO_2 اولویت می‌دهند. واله اخیرا تفاهمنامه‌ای با شرکت فولاد کره جنوبی POSCO برای توسعه راه‌حل هایی برای تولید فولاد پایدار امضا کرده است. ماه گذشته، شرکت استخراج معدن استرالیا BHP نیز به دلایل مشابه با POSCO همکاری کرد و موافقت کرد که به طور مشترک راه‌هایی برای بهینه‌سازی کیفیت کک و همچنین ارزیابی گزینه‌های ذخیره و استفاده از کربن را بررسی کنند.

خبر

کاهش نرخ میلگرد صادراتی منطقه CIS

تولیدکنندگان میلگرد در کشورهای مشترک‌المنافع CIS در پاسخ به پیشنهادات کمتری که از سوی مشتریان خارجی از ابتدای نوامبر دریافت کردند، نرخ محصولات صادراتی خود را کاهش دادند. به گزارش فولادبان، نرخ میلگرد کلاف از تأمین‌کننده اصلی فولاد بلند اوکراین ArcelorMittal Kryvyi Rih از ۹۰۰ تا ۹۱۰ دلار در هر تن فوب در اوایل نوامبر به ۸۶۰ تا ۸۷۰ دلار در هر تن فوب دریای سیاه کاهش یافت. در همین حال، میلگرد کلاف روسی هفته گذشته با نرخ ۸۳۵ تا ۸۴۰ دلار به ازای هر تن فوب در دسترس بود در حالی که یک هفته قبل از آن ۸۵۰ تا ۸۵۵ دلار به ازای هر تن فوب بود. فضای روانی ضعیف بازارها به‌ویژه در خاورمیانه، افریقا و امریکای لاتین همراه با بازار ضعیف آسیایی، پیشنهادات برای مواد منشأ CIS را به ۷۸۰ تا ۸۰۰ دلار در هر تن فوب دریای سیاه کاهش داد. بالاترین نرخ پیشنهادی از سوی اروپا بود، جایی که مشتریان می‌توانند به طور بالقوه ۸۲۰ دلار در هر تن فوب برای مواد منشأ اوکراینی بپذیرند، با توجه به اینکه این کشور هنوز بیشتر سهمیه معاف از مالیات خود را برای دوره اکتبر تا دسامبر ۲۰۲۱ استفاده نکرده است. به گفته اتحادیه فولاد اوکراین Ukrmetallurgprom، این کشور تا ۱۲ نوامبر هنوز ۸۲/۵۳ درصد یا ۱۱۱۸۳۹ تن از سهمیه صادرات میلگرد کلاف خود به اروپا را تا پایان سال ۲۰۲۱ مصرف نکرده است. درنتیجه، ارزیابی نرخ Fastmarkets برای میلگرد کلاف صادراتی CIS، فوب دریای سیاه، از ۸۰۰ تا ۹۰۰ دلار در هفته قبل به ۸۰۰ تا ۸۶۰ دلار در هر تن در روز دوشنبه ۱۵ نوامبر کاهش یافت.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ یکشنبه
۳۰ آبان ۱۴۰۰
۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
۲۱ نوامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۳۰

روی خط خبر

گاز بزرگ‌ترین واحد تولید سیمان غرب کشور قطع شد

گاز کارخانه سیمان ایلام به عنوان بزرگترین واحد تولید سیمان غرب ایران قطع شد.

به گزارش مهر، گاز کارخانه سیمان ایلام به عنوان بزرگترین واحد تولید سیمان غرب ایران قطع شد.

کارخانه سیمان ایلام با ظرفیت تولید روزانه ۵ هزار و ۳۰۰ تن کلیکر و سیمان بزرگترین واحد تولیدی در غرب کشور است و نقش مهمی در رونق تولید و اشتغال استان دارد.

در همین ارتباط علی محمد عزیزی رئیس روابط عمومی کارخانه سیمان اظهار کرد: قطع گاز شرکت سیمان ایلام در این شرایط بحران به هیچ شکل قابل قبول نیست.

وی افزود: در گام نخست باید گفت صنعت سیمان به عنوان یکی ازبزرگترین جامعه‌های صنعتی استان در شرایط کنونی در حال فعالیت و تولید محصول است تا تجلی‌کننده شعار پر معنای مقام معظم رهبری بوده و جهشی بر تولید کلی کشور داشته باشد.

رئیس روابط عمومی کارخانه سیمان ایلام عنوان کرد: منتفع شدن مستقیم نزدیک به ۷۰۰ خانوار به صورت مستقیم و هزاران نفر به صورت غیر مستقیم از محل تولید و فعالیت این شرکت بزرگ نکته دیگری است که باید بدان توجه ویژه داشت، اگر کوره‌های این کارخانه سرد شوند، گرمای زندگی این تعداد خانوار از بین می‌رود.

عزیزی اضافه کرد: نکته دیگری که اهمیت آن خیلی بیشتر است، فعالیت کارخانه سیمان در شرایطی است که دشمنان با تحریم‌های ناجوانمردانه عرصه را برای فعالیت و تولید ملی بسته‌اند و باید گفت تولید در شرایط کنونی نوعی جانفشانی و ایثار است.

وی تصریح کرد: در چنین وضعیتی باید مدیران دستگاه‌های اجرایی دست در دست هم دهند تا چرخ تولید کارخانه‌های تولیدی که منبع درآمد و امید هزاران نفر است، بچرخد و حرکت متوقف نشود.

رئیس روابط عمومی کارخانه سیمان ایلام عنوان کرد: کارخانه سیمان به عنوان یکی از بزرگترین مشترکان شرکت گاز استان است و این شرکت تمامی بدهی‌های گذشته خود را با وجود همه مشکلات پرداخت کرده است.

پرداخت یک درصد حق بهره‌برداری لازم الاجرا است

استاندار سمنان بابیان اینکه پرداخت یک درصد حق بهره‌برداری از معادن استان ضروری است، گفت: در سفر رئیس‌جمهوری به استان نیز برای این مهم تاکید شده است.

به گزارش مهر، سید محمد رضا هاشمی در جلسه شورای اداری سرخه به میزانی فرهنگسرای باران این شهر ضمن بیان اینکه پرداخت یک درصد حق بهره‌برداری از معادن یک قانون ضروری است، ابرازکرد: بنا به تاکید رئیس‌جمهوری در سفر به استان سمنان این موضوع امری لازم‌الاجرا است.

وی با تاکید بر اینکه باید کوشید با کار و تلاش معنای واقعی رضایتمندی حداکثری مردم را حاصل کرد، افزود: انتظار می‌رود تا مالکان و بهره‌برداران معادن باید نسبت به تحقق این مهم در استان سمنان اقدام کنند.

استاندار سمنان بابیان اینکه پروژه حرم تا حرم یک پروژه ملی و حتی مربوط به جهان اسلام است، ابرازکرد: وزارت راه و شهرسازی با در نظر گرفتن رفاه و اقتصاد مردم محلی و لحاظ کردن زیرگذر و غیره می‌بایست در تکمیل و بهره‌برداری از این پروژه تلاش کند.

هاشمی با بیان اینکه لیست قنات‌های شهرستان احصا شده تا برای لایروبی و احیای آنها اقدام شود، تصریح کرد: دولت سیزدهم به دنبال انجام کار، گره‌گشایی از مشکلات مردم و تکمیل پروژه‌ها است لذا تا تکمیل پروژه‌های نیمه تمام موجود، هیچ پروژه جدیدی برای استان تعریف نخواهد شد.

وی بابیان اینکه هیچکدام از کشورهای همسایه در منطقه خاورمیانه دارای امنیت پایداری همچون ایران نیستند، افزود: بی‌تردید امنیت موجود در کشور مرهون جان‌فشانی و ایثار شهدا است لذا این خانواده‌ها در استان سمنان باید مورد تکریم و احترام قرار گیرند.

محرومیت روستاییان قروه در کنار معادن طلا

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

معدن طلای قروه بخش مهمی از تولیدطلای کشور را بر عهده دارد اما مردم منطقه تاکنون به جز آسیب‌های ناشی از معدن کاوی، سودی حاصل نکردند تا سهم یک درصدی مردم از معدن طلا در هاله‌ای از ابهام باشد.

در قانون برنامه ششم توسعه کشور، یک درصد از فروش معادن برای جبران خسارت و انجام پروژه‌های بهداشتی و عمرانی در مناطق استقرار معدن اختصاص یافته است و تصریح شده تا گردش حساب، دفاتر مالی و حوزه مالیاتی معادن نیز در محل ذخایر معدنی قرار گیرد.

متأسفانه این مهم در مناطق معدنی کشور پشت گوش انداخته شده و عایدی معادن برای بسیاری از ساکنان این مناطق تنها آلودگی زیست محیطی، تردد هزاران کامیون و ماشین‌آلات معدن در جاده‌های کم عرض روستایی و آسیب‌های جسمی بوده است.

استان کردستان نیز با ۱۹۳ معدن فعال یکی از قطب‌های معدنی ایران محسوب شده و بسیاری از نقاط این استان دارای مواد آلی و سنگ‌های قیمتی است.

بهره‌برداری از معادن کردستان از دهه‌های پیش شروع شده و هم اکنون نیز در مناطق مختلف با شدت بیشتری نسبت به گذشته ادامه دارد.

مردم کردستان به ویژه ساکنان مناطق روستایی همواره در این سال‌ها نسبت به عدم پرداخت حقوق خود از درآمد معادن و تأثیر این معادن بر زندگیشان اعتراضات به حقی داشته‌اند که این اعتراضات در بسیاری مواقع توسط مسئولان ارشد استانی و کشوری مورد بی‌توجهی قرار گرفته است.

شهرستان قروه به عنوان قطب اصلی معدن داری در کردستان و حتی غرب کشور دارای ده‌ها معدن از طلا تا سنگ آهن و از مرر تا پوکه معدنی بوده و درآمد هنگفتی از محل این معادن نصیب معدن داران می‌شود.

مردم این شهرستان در راستای احقاق حق یک درصد سهم مناطق خود از درآمد معادن بارها به مدیران و تصمیم گیران استانی مراجعه کرده و هر بار با جواب‌های دل خوش‌کننده آنها مواجه شده و پس از مدتی دوباره در بر همان پاشنه چرخیده است.

کردستان با داشتن ظرفیت‌های فراوان در حوزه معدن به یکی از قطب‌های معدنی کشور تبدیل شده و بی‌شک سرمایه‌گذاری بیشتر در این حوزه منجر به توسعه و پیشرفت هرچه بیشتر استان خواهد شد چراکه این مهم پیشران چرخه اقتصادی کشور و به تبع استان خواهد بود.

▣ تولید ۵ تن طلا در معدن طلای ساریگونی قروه

یکی از مهم‌ترین معادن استان معدن طلای ساریگونی قروه است که در سال ۱۳۹۴ به بهره‌برداری رسید و حال با تولید سالیانه حدود پنج تن طلای خالص یکی از بزرگترین تولیدکنندگان طلای کشور محسوب می‌شود و سرمایه‌گذاری در این معدن توسط تعدادی سرمایه‌گذار قزاقستانی انجام گرفته است.

حجم سرمایه‌گذاری انجام شده در طلای زرکوه ۱۰۳ میلیون دلار و میزان اشتغالزایی آن هم یک هزار و ۲۰۰ نفر است و فاز توسعه طلای زرکوه هم در سال ۱۳۹۸ با هزینه کرد حدود ۳۰ میلیون یورو به منظور افزایش تولید طلا خالص از ۲ تن در سال به پنج تن اجرایی شد.

مردم محدوده این معدن طلا معتقدند که تاکنون مدیران این معدن اقدام به پرداخت سهم یک درصد از درآمد خود برای عمران و توسعه منطقه نکرده‌اند و اعتراضات متعدد آنها تاکنون راه به جایی نبرده است.

چند روز پیش با اعتراض رئیس شورای شهرستان قروه و اعضای شوراهای روستاهای بهارلو، نی بند و داشکسن شاهد تعطیلی یک روزه معدن طلای ساریگونی قروه بودیم.

نمایندگان مردم منطقه در گفت‌وگو با مهر اعلام کردند که خواستار شفاف‌سازی از میزان برداشت از این معدن، طرح‌های توسعه‌ای، درآمد سالانه و نحوه پرداخت سهم ۱۵ درصدی دولتی و یک درصدی مردم هستند و در این راستا طی چند روز اخیر تجمعات متعددی را در محدوده این معدن انجام داده و موجب تعطیلی یک روزه آن نیز شدند.

مصطفی احمدی، عضو شورای روستای بهارلو و قائم مقام مجمع ملی مطالبه گران معدن کشور در گفت‌وگو با مهر اظهارکرد: شفافیت در مسائل زیست محیطی از خواسته‌های اولیه اهالی روستاهای اطراف این معدن است که متأسفانه هیچکدام از مدیران این معدن هیچگونه شفاف‌سازی در این زمینه انجام نمی‌دهند.

وی افزود: در خصوص اعمال تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون اصلاحات معدن شرکت زرکوه باید ۸ درصد از درآمد خود را به عنوان حقوق دولتی به خزانه کشور واریز کند که طبق تبصره ۶ ماده ۱۴ دولت مکلف است ۱۵ درصد از حقوق دولتی اصولی را به اعتبارات همان استان اضافه کند طوریکه بودجه یاد شده صرف هزینه‌های رفاهی و عمرانی با اولویت شهرستان و بخشی که معدن در آن واقع شده هزینه شود.

وی بیان کرد: شرکت زرکوه ادعا دارد که هزار میلیارد تومان حقوق دولتی را پرداخت کرده است که ۱۵ درصد آن حدود ۱۵۰ میلیارد تومان می‌شود که بر اساس ادعای مدیران این معدن طی این چندین سال پرداخت شده است اما در واقعیت یک ریال اعتبار از این محل ندیده‌ایم.

احمدی افزود: بر اساس اعمال بند ۵ ماده ۴۳ قانون برنامه و بودجه، یک درصد از فروش معادن باید برای هزینه ضرر و زیان منطقه‌ای که معدن در آن واقع است در نظر گرفته شود که این مهم به تصویب شورای‌عالی معادن استان کردستان نیز رسیده است منتها فعلاً تعیین تکلیف نشده است.

قائم مقام مجمع ملی مطالبه گران معدن کشور تصریح کرد: خواسته اولیه مردم این منطقه که آبهایشان آلوده شده این است که مسئولان این معدن با شفاف‌سازی خود اعلام کنند که آیا مشکلی سلامتی مردم را تهدید می‌کند یا نه؟

احمدی افزود: حال که منابع آب و خاک منطقه به دلیل این معدن آلوده شده، مردم انتظار دارند که صاحبان این معدن ثروتمند برای سلامتی آنها چاره جویی کنند و اگر امکان ادامه زندگی در این منطقه برای آنان مهیا نیست برایشان مکانی دیگر را از محل درآمدهای معدن در نظر بگیرند.

احمدی اظهار کرد: با این معادنی که در سطح شهرستان قروه داریم نه تنها روستاها و مناطق شهری منطقه بلکه کل کشور با برنامه‌ریزی و مدیریت اصولی از درآمد این معادن می‌توانند منتفع شوند و این درآمدهای هنگفت تنها به جیب یک عده محدود نرود.

مصطفی احمدی، عضو شورای اسلامی روستای بهارلو بیان کرد: بارها از طریق رسانه‌ها مصاحبه کردیم که به داد مردم روستای داشکسن برسید. این روستا ۲۳ نفر فوتی داشتند که ۱۱ نفر بر اثر سرطان بوده است.

وی افزود: هرجا طلا وجود دارد فلزات سمی و سنگین زیست محیطی چون آرسنیک، سیلیس، سرب، جیوه، روی و گوگرد و اثرات تجمعی در بدن مردم آن منطقه دارد.

مصطفی احمدی بیان کرد: در این روستا بیشتر خانوارها خانواده شهید هستند و زمان جنگ سینه سپر کردند اما به عنوان نمونه درحال‌حاضر وضعیت لوله‌های آب این مناطق اصلاً مناسب نیست و پوسیده است.

وی افزود: برای رفع دغدغه آب شرب مکاتبات بسیاری داشته‌ایم که اداره آب لوله‌های آب این مناطق را عوض کنند اما نتیجه مکاتبات و اعتراضات ما این شد که ما را به دادستانی معرفی کردند.

▣ فراتر از قرارداد مشغول برداشت ماده معدنی هستند

محمد احمدی، رئیس شورای شهرستان قروه نیز در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: برداشت این معادن درحال‌حاضر بی‌رویه است چرا که یک سنگ شکن ماهانه باید ۲۰۰ هزار تن تولید کند اما این در حالی است که با پیمانکار ۱۸۰ هزار تن حساب می‌کنند و همان مدرک ۱۸۰ هزار تن را به معدن نشان می‌دهند اما در واقعیت بیشتر از اینها برداشت می‌کنند.

وی افزود: مدیران این معدن هیچ شفاف‌سازی در نحوه برداشت ندارند و هم به دولت و هم به پیمانکار و هم به ما دروغ میگویند.

احمدی تصریح کرد: دولت باید در آنجا بر برداشت‌های این معدن نظارت داشته باشد که برداشت بی‌رویه‌ای صورت نگیرد و حقوق همه ایرانیان از این قرارداد که ۷۰ درصد آن را قزاقستانی‌ها می‌برند و تنها ۳۰ درصد آن متعلق به ملت ایران است ضایع نشود.

احمدی اظهارکرد: طی یک هفته گذشته به کلیه ارگان‌های استانی نامه‌هایی ارسال شده است اما متأسفانه هیچگونه جوابی دریافت نکرده‌ایم که جویا شوند مشکل اصلی شما چیست؟

وی افزود: ما هم مجبور به متوقف کردن فعالیت بخشی از معدن طلا در قسمت سنگ شکن شدیم و اگر قرار بر این است مشکلات اساسی این منطقه حل نشود کل معدن طلا تعطیل خواهد شد.

پس از اعتراض و تعطیلی یک روزه معدن طلا نسبت به عدم شفاف‌سازی و پاسخگویی مسئولان استانی و شهرستانی سوم آبان ماه ۱۴۰۰ نشستی سه ساعته در دفتر امام جمعه قروه با حضور نماینده مردم قروه در مجلس شورای اسلامی، فرماندار و اعضای شورای روستاهای بهارلو، نی بند و داشکسن و دو تن از نمایندگان معدن طلا و خبرنگاران برگزار و در این جلسه مواردی از سوی طرفین دعوا مشخص شد که متأسفانه هنوز این موارد عملیاتی نشده است.

در این جلسه نمایندگان معدن طلا ساریگونی متعهد شدند که در خصوص مسائل زیست محیطی، آمار دقیق میزان استخراج طلا و فروش آن، نحوه استخدام نیروها شفاف‌سازی کنند و یک نفر را به عنوان روابط عمومی معدن طلا که پاسخگوی مسئولان و مطالبات مردمی باشد معرفی کنند.

همچنین نمایندگان معدن طلا ساریگونی متعهد شدند که یک درصد حق تولید به شهرستان برگشت داده شود و به صورت پروژه محور در مسائل رفاهی و عمرانی در منطقه هزینه شود.

پرداخت ۱۵ درصد حقوق دولتی، برگزاری کمیته مشورتی، احیای شورای کارگری در معدن و نشست منظم ماهانه و اجرای مسئولیت‌های اجتماعی از دیگر تعهداتی بود که نمایندگان معدن طلای ساریگونی در محضر امام جمعه، نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی و نمایندگان دولت در این شهرستان اعلام کردند.

▣ حقوق دولتی پرداخت شده کجا رفته است؟

حجت‌الاسلام عابدین رستمی، امام جمعه قروه در این نشست اظهار کرد: معدن طلا مسئله‌ای است که اگر در قالب همین جلسات و گفت‌وگوها حل نشود، تبدیل به مسئله دامنه دار می‌شود و تجربه نشان داده است که دامنه دار شدن این مسائل به نفع هیچ کس نیست و باید با تفاهم و اجماع به نتیجه برسد.

وی افزود: طبق قانون باید مالیات و ۱۵ درصد از حقوق دولتی مرتبط با معدن طلای ساریگونی باید به منطقه برگشت داده شود و یک درصد از تولید هم در منطقه هزینه شود وعلاوه بر این مسائل، معدن داران مسئولیت‌های اجتماعی خود را نیز قبول کنند.

امام جمعه قروه اظهارکرد: در بحث پرداخت یک درصد درآمد معدنی، معدن طلا پای کار آمد و قول پرداخت را داده اما تاکنون پرداخت نشده است.

حجت‌الاسلام رستمی تصریح کرد: شرکت‌های صبانور، ستاد اجرایی امام و ایمیدرو متأسفانه پای کار نیامدند و قولی برای پرداخت یک درصد سهم معادنشان ندادند و متأسفانه تاکنون هیچ مجموعه صنعتی و معدنی در استان کردستان پرداخت این یک درصد را تقبل نکرده‌اند.

امام جمعه قروه افزود: طی گفت‌وگویی که با مسئولان شرکت زرکوه داشتیم، مدیران آن ادعا کردند تاکنون ۴۸۰ میلیارد تومان حقوق دولتی را پرداخت کرده‌اند اما متأسفانه از این ۴۸۰ میلیارد تومان تاکنون یک ریال به منطقه برگشت داده نشده است و تاکنون هیچگونه کمکی به مردم منطقه نشده است.

حجت‌الاسلام رستمی اظهار کرد: متأسفانه ۱۵ درصد حقوق دولتی نیز به منطقه برگشت داده نشده است و در این مسیر مقصر اصلی مسئولان هستند که هیچگونه دفاعی در این زمینه نداشته‌اند.

وی خطاب به نماینده معدن طلای ساریگونی افزود: باید مسئولان این معدن به مطالبات مردم و شوراهای منطقه رسیدگی و جاده‌های روستایی این منطقه را ساماندهی کنند و هزینه‌ها باید به موقع پرداخت شود.

امام جمعه قروه تصریح کرد: در مسئله کارگران نیز باید معدن برنامه خاصی داشته باشد و از همین یک درصد تولید در بحث استخدامی استفاده و حقوق و مزایای آنها را پرداخت کند.

وی افزود: اگر قرار است تعاونی تشکیل شود باید به مردم واگذار شود و با تشکیل یک مرکز نیکوکاری فقرای این منطقه باید پوشش داده شوند.

حجت‌الاسلام رستمی بیان کرد: تعطیلی معدن نمی‌تواند چاره کار باشد و باید صاحبان معدن و مردم در این خصوص به تفاهم برسند و در این راستا به مطالبات برحق مردمی پاسخ داده شود.

وی افزود: باید با تعیین یک فرد به عنوان روابط عمومی معدن به سوالات مسئولان و مطالبات مردمی پاسخ داده شود.

▣ تا دریافت مطالبات در کنار مردم منطقه خواهیم بود

الماسی، فرماندار قروه نیز در این خصوص اظهار کرد: متأسفانه مسئولان معدن در راستای مسئولیت‌های اجتماعی همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهند و هیچ جلسه مشورتی در این خصوص تاکنون تشکیل نداده‌اند.

وی افزود: قرار بر این بود که سه ماه یک بار جلسه‌های مشورتی تشکیل شود اما متأسفانه بیش از یک سال است که مدیران این معدن به ما جواب سر بالا می‌دهند و این در حالی است که کار امنیت این معدن نیز بر عهده فرمانداری است.

فرماندار قروه تصریح کرد: این معدن همیشگی نیست نهایتاً ۱۰ سال دیگر در این معدن طلا برداشت خواهد شد اما معضلات زیست محیطی برای این منطقه باقی خواهد ماند.

الماسی تصریح کرد: اگر حمایت فرمانداری از لحاظ امنیتی نباشد این معدن روزانه میلیاردها تومان ضرر خواهد کرد و اگر شورای تأمین در بحث اینگونه اعتراضات و مطالبات مردمی دخالت نکند و مردم را به آرامش و گفت‌وگو دعوت نکند بدون شک فعالیت معدن به راحتی متوقف خواهد شد.

وی در ادامه افزود: این یک درصد فروش ناخالصی و ۱۵ درصد حقوق دولتی حق ماست و تا دریافت این مطالبات همگام و همراه با مردم منطقه خواهیم بود.

▣ پیگیر سهم یک درصدی مردم قروه هستیم

پرویز اوسطی نماینده مردم قروه در مجلس شورای اسلامی نیز در سخنانی اظهار کرد: حوزه معادن یک حوزه تولید ثروت بعد از نفت است اما سازو کارهای قانونی ما باید به گونه‌ای باشد که توزیع درآمدهای این معدن در شهرستان قروه در راستای بحث عدالت اجتماعی باشد.

وی افزود: مکاتباتی با وزرات صنعت، معدن و تجارت برای دریافت لیست کلیه معادن فعال در استان کردستان با ذکر نام بهره بردار، نوع ماده معدنی که از این معدن در حال برداشت است، حجم استحصال روزانه و سالیانه این ماده معدنی، تناژ و کیلو و ارزشی که این ماده استحصالی دارد، نرخ فروش آن و حقوق دولتی داشته‌ایم اما متأسفانه هیچگونه جوابی دریافت نکرده‌ایم.

اوسطی بیان کرد: همه معادن ما در کشور باید هوشمند اداره شوند و مشخص شود که در آنها چه مقدار و چه نوع ماده معدنی تولید می‌شود، چقدر ارزش دارد و حق دولت و حق مردم چقدر است.

وی افزود: امسال ما در قانون بودجه ۱۴۰۰ پیشنهاد الزام آن را داده‌ایم که الزاماً این ۱۵ درصد به منطقه معدنی برگشت داده شود اما چون خیلی از استان‌ها از این درآمدهای معادن در سنوات گذشته بهره‌مند شدند با آن موافقت نشد و دوباره حقوق استان‌هایی همچون کردستان که استانی معدنی هستند نادیده گرفته شد.

نماینده مردم قروه در مجلس شورای اظهار تصریح کرد: در جریان سفر قالیباف به معدن طلای قروه با همکاری امام جمعه و فرماندار به دنبال احیا کردن یک درصد فروش ناخالصی بودیم و در این راستا پیگیری‌های لازم را انجام دادیم و یک درصد را تثبیت کردیم و این دستاورد خوبی برای این منطقه بود لذا امیدواریم این مهم هر چه زودتر محقق شود.

وی افزود: به دنبال آن هستیم سایر بهره برداران حوزه‌های معدن از جمله هلدینگ کوثر، ایمیدرو و کسانی که اینجا بهره‌برداری می‌کنند همین یک درصد را احیا کنند چرا که آلودگی‌های زیست محیطی را برای منطقه ایجاد می‌کنند و مشکلاتی که برای این منطقه ایجاد می‌کنند.

وی خاطرنشان کرد: همگی باید کمک کنیم که زنجیره ارزش طلا در این منطقه راه‌اندازی شود چرا که فاز سولفید معدن حدوداً ۱۸ سال دیگر ادامه دارد و اگر زنجیره ارزش در این منطقه راه‌اندازی شود منافع اقتصادی و اشتغال مردم برای سالیان مدید تضمین می‌شود.

اوسطی افزود: ۱۵ درصد حقوق دولتی به حساب سازمان برنامه واریز و این هزینه به حساب خزانه کل کشور واریز می‌شود و به مناطق مبدأ برگشت داده نمی‌شود.

وی خطاب به محمد دره وزمی مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان افزود: بهتر است که کار نمایشی انجام ندهیم و با مردم صادق باشیم و شفاف‌سازی کنیم.

نماینده مردم قروه و دهگلان در مجلس شورای اسلامی با کذب خواندن ادعاهای مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان کردستان در خصوص تخصیص ۱۲۰ میلیارد تومان اعتبار از محل درآمدهای دولتی معادن به پروژه‌های عمرانی این شهرستان اظهار کرد: ۹ میلیارد تومانی که ما از شرکت ایمیدرو گرفتیم در محور روستاهای اوریه برای پروژه راهسازی در حال هزینه کرد است و هولدینگ کوثر نیز متعهد شده است که بهسازی دو کیلومتر کیلومتر محور سریش آباد- قصلان را انجام دهد که این هولدینگ هنوزم در حال گریز از انجام وظیفه بوده و ۱۵ درصد حقوق دولتی را پرداخت نمی‌کند.

وی افزود: طی توافقات انجام شده با مدیر کل راهداری و نمایندگان معدن طلای قروه هم مقرر شد که محورهای بهارلو- قروه، قزلجه کند و دلبران از یک درصد درآمد تولید این معدن بهسازی شود و ۱۲ پروژه عمرانی برای شش روستای این منطقه اجرایی شود.

به هر حال این مدیران و بهره برداران این معادن باید در کنار سودی که از برداشت از معادن می‌برند، تکالیف قانونی خود را نیز در اسرع وقت انجام دهند.

مردم محروم منطقه فقط نباید میزبان آسیب‌های زیست محیطی فعالیت‌های معدن کاوی باشند بلکه باید حقوق قانونی آنها نیز تأمین شود.

روزگار معدن

فلزات

یکشنبه
۳۰ آبان ۱۴۰۰
۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
۲۱ نوامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۳۰

روی خط خبر

مالک اصلی باشگاه فولاد خوزستان مردم هستند

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان گفت: مالک اصلی این باشگاه مردم خوزستان هستند و دلخوشی آنها به باشگاه فولاد و عملکرد بازیکنان است. به گزارش ایرنا، امین ابراهیمی در حاشیه حضور در تمرینات فولاد خوزستان در جمع بازیکنان این تیم بیان کرد: از مجموعه باشگاه و بازیکنان انتظار داریم که با تمام توان برای مردم خوزستان بجنگند. وی با خوش‌آمدگویی به کادر فنی جدید و تشکر از کادر فنی سابق گفت: امیدواریم بازیکنان این تیم برای آبرو و حیثیت این باشگاه و مجموعه، باغیرت همیشگی خود تلاش کنند و علاوه بر موفقیت بتوانند جام اخلاق را در میدان مسابقه کسب کنند. وی افزود: مشارکت از ۲ کلمه همدلی و همفکری تشکیل شده و به طور قطع با حضور آقای گرشاسبی مدیرعامل باتجربه و کاردان باشگاه و آقای نکونام، این مشارکت به طور کامل انجام می‌شود و اتفاق‌های خوب و بزرگ را با کمک هم رقم خواهیم زد. حمیدرضا گرشاسبی، مدیرعامل باشگاه نیز با تشکر از مدیرعامل و هیات مدیره شرکت و اعضای هیات مدیره باشگاه فولاد به خاطر حمایت از تیم فولاد گفت: تمام اعضای تیم برای کسب موفقیت و شاد کردن مردم خوزستان و کارگران سخت‌کوش شرکت فولاد، متحد و هم قسم شده‌اند. تیم فولاد خوزستان اکنون با کسب چهار امتیاز در مکان یازدهم جدول رده بندی جای گرفته است. این نماینده خوزستان تاکنون برای ۲ بار عنوان قهرمانی لیگ برتر را کسب کرده است. همچنین پارسال برای نخستین بار به عنوان قهرمانی رقابت‌های جام حذفی کشور دست یافت.

برنامه‌ای برای محدود کردن گاز صنایع نداریم

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: برنامه‌ای برای محدود کردن گاز صنایع نداریم و اگر برودت هوا شدت یابد، صنایع سیمانی باید از مازوت استفاده کنند. به گزارش ایرنا، مجید چگینی درباره وضعیت تامین سوخت مورد نیاز واحدهای تولیدی و صنعتی در فصل سرما، گفت: تمام تلاش خود را برای تامین گاز مورد نیاز صنایع در فصل سرما به کار می‌بریم زیرا به اهمیت تولید واقف هستیم. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران از مردم ایران دعوت کرد که با کاهش مصرف به دولت و شرکت ملی گاز در تامین گاز پایدار صنایع کمک کنند و افزود: هرچند برای مدیریت گاز صنایع در اوج سرما نیز برنامه‌ریزی شده اما اگر برودت هوا شدت یافته و مصارف افزایش یابد باید اولویت‌های درنظر گرفته شده اعمال شود. چگینی با بیان اینکه تاکنون برنامه‌ای برای محدود کردن گاز صنایع نداریم، ادامه داد: تلاش می‌شود که محدودیتی ایجاد نشود اما طبیعی است که به طور مثال صنایع سیمان که می‌توانند از سوخت دوم استفاده کنند، در این زمان از مازوت استفاده کنند و ما گاز آنها را مقداری محدود کنیم. وی تصریح کرد: در قراردادهایی که با صنایع داریم، تامین گاز در ۸ ماه ابتدایی سال تضمین شده، اما در ۴ ماه دوم صنایعی که می‌توانند، باید از سوخت دوم استفاده کنند. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران عنوان کرد: با این وجود تلاش می‌شود که در صورت امکان گاز صنایع تامین شود اما اگر شرایطی ایجاد شود که از نظر گاز با محدودیت روبه رو شویم این واحدها باید از سوخت دوم استفاده کنند.

عرضه کشف پریمیوم آلومینیوم و فولاد در بورس کالا آغاز شد

تنظیم بازار از مسیر جدید

مرضیه احقاقی

وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌دنبال آن است که با ارائه راهکارهای جدید زمینه تنظیم بازار کالاهای فلزی را فراهم کند. بخشی از این سازکارها به امکان انعقاد قراردادهای بلندمدت اختصاص دارد و بر همین اساس نیز تاکیدشده معاملات کشف پرمیوم در بورس کالا راه‌اندازی شود و واحدهای تولیدی تا ۵۰ درصد تولید سالانه خود را برای افق ۶ تا ۱۲ ماهه به این روش عرضه کنند تا بدین‌ترتیب فرصتی برای برنامه‌ریزی صادراتی این واحدها فراهم شود. در همین حال با بهره‌گیری از این ابزار نوین مالی و در سایه انعقاد قراردادهای بلندمدت میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان صنایع معدنی، بخشی از دغدغه‌های تولید برطرف شود. در همین راستا، ۳ قرارداد جدید برای فولاد و آلومینیوم به فهرست عرضه‌های کشف پرمیوم در بورس کالا افزوده خواهد شد. برای بررسی این موضوع با فعالان بخش معدن و صنایع معدنی گفت‌وگو کرده‌ایم. بسیاری از تولیدکنندگان در حوزه‌های یادشده هنوز با سازکار این معاملات آشنایی کامل ندارند و نمی‌دانند بهره‌گیری از این ابزار نوین با توجه به بی‌ثبات حاکم بر اقتصاد کشور، چه میزان کارآیی دارد.

ابزاری نوین برای عرضه فلزی‌ها

ابوذر انصاری، کارشناس بازار کالایی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و درباره عرضه‌های جدید آلومینیوم و فولاد در قالب عرضه‌های کشف پریمیوم در بورس کالا، اظهارکرد: کشف پرمیوم، قراردادی در بازار فیزیکی بورس کالای ایران است که به موجب آن، طرفین متعهد می‌شوند در زمان مشخصی در آینده کالا را براساس قیمت نهایی (در زمان معامله نهایی در آینده) معامله کنند. این قرارداد براساس فرمول مشخصی بر مبنای قیمت‌های مرجع و پرمیوم کشف‌شده در بازار منعقد می‌شود.

وی افزود: در این قرارداد به جای اینکه قیمت در آینده عدد مشخصی بین دو طرف باشد، یک فرمول است که از سوی عرضه‌کننده پیشنهاد می‌شود و پرمیوم آن در بورس مورد چانه‌زنی قرار می‌گیرد. این فرمول از ۲ جز اصلی قیمت مبنا و پرمیوم تشکیل شده است. منظور از قیمت مبنا، مرجع قیمتی است که در زمان انتشار اطلاعیه اعلام می‌شود. پرمیوم نیز مقداری است که در مکانیسم حراج کشف می‌شود. درواقع پرمیوم، مبلغ یا درصدی است که با هدف محاسبه قیمت نهایی به قیمت مبنا اضافه یا از قیمت مبنا کسر می‌شود. انصاری در تشریح خلاصه‌ای از فرآیند زمانی انجام قرارداد کشف پرمیوم گفت:

شرایط بدین‌صورت است که در گام نخست، عرضه‌کننده محصول باید تضامین موردنظر را تامین و اطلاعیه را به بورس کالا ارسال کند. در ادامه اطلاعیه عرضه توسط بورس کالا منتشر می‌شود. سپس از متقاضیان خرید، تضمینی دریافت و معاملات کشف پرمیوم با مکانیسم حراج انجام می‌شود. مرحله بعد به تسویه قرارداد کشف پرمیوم با واریز پیش‌پرداخت معامله نهایی و تعدیل تضامین از سوی مشتریان انجام می‌شود. محاسبه قیمت نهایی و تعدیل تضامین، عرضه و ثبت معامله نهایی و تسویه قرارداد توسط خریدار در مراحل بعدی این فرآیند هستند. گام آخر این قرارداد نیز به تحویل کالا از سوی فروشنده اختصاص دارد.

این کارشناس بازار کالایی در ادامه خاطرنشان کرد: عرضه کشف پرمیوم در حال حاضر برای محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی کاربرد دارد. البته در روزهای نخست تعریف این ابزار با استقبال فعالان صنعتی روبه‌رو نبود اما در ادامه و با روشن شدن مزیت‌های این روش جدید، مورداستقبال فعالان صنعتی قرار گرفت. در حال حاضر مقررشده از این ابزار جدید برای معامله فلزات در بورس کالا نیز بهره گرفته شود.

انصاری پیش‌بینی‌پذیری آینده را یکی از عوامل موثر در عملکرد فعالان صنعتی و تولیدکنندگان دانست و گفت: هرچه شرایط آینده قابل لمس‌تر باشد، تولیدکنندگان و فعالان صنعتی امکان برنامه‌ریزی را برای آینده خود می‌یابند و روند کاری آنها بهبود خواهد یافت. حال بهره‌مندی از معاملات کشف پرمیوم این امکان را برای تولیدکنندگان در حلقه‌های گوناگون تولید زنجیره صنایع معدنی فراهم می‌کند.

وی افزود: معاملات بلندمدت برای فروش انواع کامودیتی‌ها در بورس‌های کالایی دنیا سال‌هاست رواج دارد. در همین حال تولیدکنندگان و فروشندگان از مزایای این‌گونه قراردادها بهره‌مند می‌شوند. حال فرصتی فراهم شده تا تولیدکنندگان در ایران نیز از این شرایط منتفع شوند.

در طول سال‌های گذشته که خریدوفروش فلزات در بورس کالا آغازشده، معاملات هفتگی انجام می‌شده است. شرایط خریدوفروش و قیمت‌های پایه نیز هر هفته تعیین می‌شود. طبیعتا در چنین فضایی، امکانی برای برنامه‌ریزی وجود ندارد؛ درنتیجه تجدیدنظر در شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

البته بی‌ثباتی اقتصادی حاکم بر اقتصاد کشور نیز در این فضا اثرگذار بوده است. در وضعیت موجود نمی‌توان برآیندی کلی از آینده ارائه داد؛ در همین حال، امکانی برای پیش‌بینی روزهای آتی وجود ندارد. حال امید می‌رود در شرایط جدید، بستری برای تغییر فراهم شود.

این کارشناس بازار کالایی در ادامه خاطرنشان کرد: برای عرضه آلومینیوم و فولاد در قالب جدید، قیمت‌های آتی ثابت نیستند، بلکه با توجه به زمان تحویل و براساس فاکتورهایی از پیش تعیین‌شده مشخص می‌شوند. به‌عنوان مثال، مقررشده نرخ فروش فولاد براساس میانگین موزون ۳ قبلی آن تعیین می‌شود.

وی درباره شرایط ویژه کشور و کمبودهای ناگهانی برق که در دوره‌ای مانع تولید صنعتگران شد و احتمال تداوم آن در سال‌های آتی که مانع اجرای احتمالی تعهدات تولید در این قراردادها می‌شود، گفت: در قراردادی که میان عرضه‌کنندگان و خریداران منعقد می‌شود، این مسائل موردتوجه هستند و شرایط ویژه مدنظر قرار داده خواهد شد.

سازکاری جدید برای آینده

علی‌محمد زمانی، مدیرعامل شرکت صبا فولاد زاگرس در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و درباره آغاز معاملات کشف پرمیوم برای فولاد گفت: با بهره‌مندی از این سازکار جدید، امکان معامله فولاد و محصولات تولیدشده در این زنجیره در قالب معاملات آتی فراهم می‌شود.

وی با تاکید بر این نکته که تجربه فروش انواع کامودیتی‌ها در بورس‌های کالایی جهان رواج دارد، خاطرنشان کرد: با این وجود، نبود ثبات در شرایط اقتصادی کشور و چالش‌های ساختاری حاکم بر این فضا موجب شده معاملات آتی در بازارهای کالایی و فلزی کشور موردتوجه نباشد. یعنی فرصتی برای بهره‌مندی از مزیت‌های این سازکار وجود نداشته است.

مدیرعامل شرکت صبا فولاد زاگرس در ادامه افزود: علاوه بر این باید تاکید کرد که هنوز سازکار این‌گونه معاملات برای فعالان صنعتی به‌درستی ارائه نشده است. البته برخی از فعالان بازار فولاد جلساتی را با کارگزاران بورس کالا در این زمینه برگزار کرده‌اند اما هنوز شرایط مشخص و شفاف نیست؛ یعنی مشخص نیست چه سطحی از معاملات فولاد و محصولات با چه کلاسی در این قالب عرضه و فروخته می‌شود. بر همین اساس و با توجه به ابهاماتی که در این روند وجود دارد و اینکه این ابزار جدید برای فعالان بازار شناخته شود و بتوانند از آن استفاده کنند، زمان‌بر خواهد بود. کما اینکه موضوعاتی مانند کشف قیمت کالا در بورس کالا و بهره‌مندی از سایر ابزارهای نوین در این بستر نیز زمان‌بر بود. انصاری گفت: همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، کشور در شرایط بی‌ثباتی از منظر اقتصادی قرار دارد و همین موضوع مانعی در مسیر بهره‌مندی از این ابزار به‌شمار می‌رود. در چنین شرایطی، از یک‌سو شاهد نوسانات قیمتی تحت‌تاثیر بی‌ثباتی‌های اقتصادی حاکم بر فضای کشور، کاهش ارزش پول ملی، تورم و رکود هستیم و از سوی دیگر، دخالت‌های موردی سیاست‌گذاران در روند عرضه، تقاضا، قیمت‌گذاری و فروش محصولات قابل‌توجه است. همین نبود ثبات و شرایط یادشده،جذابیت معاملات آتی را در کشور ما کم می‌کند.

این فعال صنعت فولاد با اشاره به ریسک‌هایی که در مسیر فعالیت صنعتگران وجود دارد، افزود: فعالان صنعت فولاد از ابتدای سال جاری با چالش‌های جدی و خطرات دور از انتظاری همچون کمبود برق روبه‌رو بوده‌اند. این کمبود، زمینه توقف تولید صنعتگران را برای یک بازه زمانی نه‌چندان کوتاه‌مدت فراهم کرد. البته قطعی برق در تابستان پایان کار نبود و از چند هفته پیش صحبت‌هایی درباره قطع گاز در فصل زمستان مطرح می‌شود. این کمبودهای زیرساختی از بی‌توجهی به روند توسعه انرژی در کشور نشأت می‌گیرد و رفع آن چند سالی زمان می‌برد. در چنین فضایی، برنامه‌ریزی برای تولید در ماه‌های آینده، آن‌قدرها هم ممکن به‌نظر نمی‌رسد. درواقع هر زمان تهدیدی روند تولید برای فولادسازان را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. با این وجود، اگر مشکلات ساختاری موردبحث پیش نیاید، تولیدکنندگان و فروشندگان می‌توانند برای تولید خود برنامه‌ریزی کنند و در مجموع ماهیت ابزار یادشده مثبت ارزیابی می‌شود.

سخن پایانی

بهره‌مندی از معاملات بلندمدت برای فروش انواع کامودیتی‌ها سال‌هاست در بورس‌های کالایی جهان رواج دارد و تولیدکنندگان و فروشندگان از مزایای این‌گونه قراردادها بهره‌مند می‌شوند. اما این ابزارهای نوین با توجه به بی‌ثبات حاکم بر اقتصاد کشور آن‌طور که باید موردتوجه قرار نگرفته و نتوانسته‌اند سهمی از معاملات بازارهای کالایی را به خود اختصاص دهند. در موقعیت کنونی وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌دنبال آن است تا با استفاده از ابزارهای نوین مالی بازار سرمایه در مدیریت هوشمند بازارهای کالایی و رفع دغدغه‌های تولید، انعقاد قراردادهای بلندمدت میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان صنایع معدنی را از چهارشنبه این هفته در قالب قراردادهای کشف پریمیوم در بورس کالا آغاز کند. در ابتدای کار فولاد و آلومینیوم در قالب جدید عرضه می‌شوند و بدین‌ترتیب فعالان این صنایع امکان بهره‌مندی از مزایای این معاملات را دریافت می‌کنند. تضمین خریدوفروش در آینده، برنامه‌ریزی برای خریدوفروش در یک رنج قیمتی خاص و همچنین برنامه‌ریزی برای تولید از مهم‌ترین مزیت‌های بهره‌مندی از این روش جدید است. با این وجود، انتقادهایی هم به آغاز به‌کار این سازکار جدید مطرح است، ازجمله آنکه فعالان صنایع معدنی هنوز با چندوچون کار آشنا نیستند و آموزش کافی در این زمینه به آنها ارائه نشده است.

نایب رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران:

قطعی گاز صنایع ناشی از رشد مصرف خانگی است

نایب رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: صنایع با قطعی گاز چاره‌ای جز تعطیلی واحدهای تولیدی خود ندارند و با نامه‌ای هم که آمده باید تعطیل کنند و پیامد این تعطیلی جز کاهش صادرات، کم شدن درآمد ارزی، بیکاری کارگران، کاهش حقوق، اضافه‌کار و کارانه نخواهد بود.

بهادر احرامیان در گفت وگو با فولادبان افزود: در سه سال اخیر رشد مصرف گاز از رشد جمعیت، خانه‌سازی، فعالیت‌های عمرانی و کارخانه‌های صنعتی پیشی گرفته است.

وی تصریح کرد: رشد مصرف گاز از رشد تولید کشور هم بیشتر بوده و رشد مصرف گاز، ارتباطی با تولیدات واحدهای صنعتی و حتی عمرانی نداشته بلکه به گفته کارشناسان ریشه اصلی افزایش مصرف گاز، افزایش غیر بهینه مصارف در صنایع و واحدهای مسکونی بوده است.

این فعال صنعتی ادامه داد: طبق آمارهای رسمی مصرف گاز در کشور چندین برابر آمار کشورهای ثروتمند اروپایی است در حالی که حداقل در سه سال اخیر صنایع ما رکود اقتصادی و یا رشد منفی یک یا دو درصدی داشته‌اند اما در عین حال شاهد رشد مصرف ۱۵ درصدی گاز و انرژی بوده‌ایم.

احرامیان گفت: مصرف بالای گاز صرف تولید و خلق محصولات جدید نشده است و صرفاً اتلاف و پرت مصرفی بوده است اگر در زمستان سری به واحدهای مسکونی بزنید خواهید دید دمای بیشتر واحدهای مسکونی بالاست و با لباس نازک و آستین کوتاه همه در خانه هستند و حتی گاه پنجره‌های اتاق‌ها و واحدهای مسکونی برای تعدیل دما باز می‌شود اما درجه انرژی را کم نمی‌کنند و حتی گاهی گرما و دمای خانه‌ها در زمستان بالاتر از دمای خانه‌ها در تابستان است.

وی افزود: در واحدهای صنعتی هم افزایش تولید نبوده، اما مصرف انرژی افزایش یافته است و تنها توجیه افزایش مصرف انرژی ارزان بودن قیمت انرژی در کشور است و هر ساله با مصرف غیر بهینه افزایش بیشتر می‌یابد.

نایب رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تصریح کرد: تولید در کشور کاهشی است، خانه‌سازی کم شده، رشد تولید منفی بوده، آمار شهرداری‌ها از پایان کار و مجوزهای صادرشده سال به سال کمتر شده و از سه سال قبل تاکنون کاهشی بوده اما مصرف انرژی و گاز مصرفی ما ۳۰ درصد بالاتر رفته و افزایشی شده است.

احرامیان ادامه داد: چنین شرایطی به معنای این است که اتلاف در بخش خانگی بیش از دیگر قسمت‌ها بوده است زیرا افزایش مصرف انرژی و گاز در واحدهای صنعتی معمولاً موجب افزایش هزینه و خرابی بزرگتر و ایراد بیشتر می‌شود.

وی گفت: در واحدهای تولید فولاد اگر مصرف گاز بیشتر شود مثلاً در هنگام تولید شمش، پوسته اکسیدی تولید می‌شود که موجب کاهش کیفیت شمش می‌شود و یا مثلاً اگر در بخش احیا مصرف گاز افزایش یابد نسوزها زودتر خراب می‌شود و چسبندگی ایجاد می‌شود.

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران افزود: صنایع با مصرف انرژی بهینه به موازات نگهداری ماشین‌آلات جلو می‌روند و کمتر جایی در صنعت وجود دارد که با افزایش انرژی و گاز بخواهند محصولات بیشتری (به‌جز کوره‌های آجرپزی که هر مقدار گاز مصرف کنند اثر زیادی بر جنس و محصول نخواهد گذاشت) تولید کنند.

احرامیان ادامه داد: دقیقا ریشه مصرف غیر بهینه به مصرف‌کنندگان واحدهای مسکونی بازمی‌گردد و علت آن هم ارزان بودن قیمت گاز است و اگر مقداری به قیمت گاز اضافه شود موجب توجه بیشتر به نوع مصرف خواهد شد البته با توجه به افزایش هزینه‌های مصرفی خانوارها نه خیلی گران و کمرشکن ولی افزایش اندک باعث خواهد شد که مشکل کشور به علت کمبود گاز حل شود.

وی گفت: هیچ‌کس قیمت واقعی گاز را نمی‌دانند من نمی‌گویم قیمت گاز آن‌قدر افزایشی شود که مردم نتوانند خانه‌هایشان را گرم نگه دارند ولی باید قیمتی مثل بنزین داشته باشد که در ذهن مردم بماند نه اینکه قیمت گاز آن‌قدر ناچیز و بی‌مقدار باشد که همه بی‌محابا آن را مصرف کنند.

نایب رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تاکید کرد: قیمت گاز نباید زیاد افزایش یابد، چون آن‌قدر فشار روی مردم زیاد است که از پس مخارجشان برنمی‌آیند و زمان آن هم نیست که دولت از قیمت گاز برای خود درآمد ایجاد کند ولی این سطح قیمت هم منجر به اتلاف، اسراف و عدم مصرف بهینه شده است که تداوم آن به تعطیلی صنایع و توقف فعالیت آنها منجر می‌شود.

احرامیان گفت: تعطیلی صنعت درنهایت به ضرر مردم، مصرف‌کنندگان و شاغلینی که در صنایع مشغول به کار هستند خواهد بود زیرا همین افراد هستند که فولاد، سیمان و شیشه می‌خرند و در شرایط کنونی همه مشاغل و صنایع در حال ضرردهی و آسیب اقتصادی هستند و تنها چاره کار اصلاح قیمت گاز است.

وی افزود: اگر دولت بخواهد حجم تقاضا مصرف‌کنندگان خانگی را پاسخ دهد قطعاً کار اشتباهی است، چون این حجم تقاضا برای گرم کردن واحدهای مسکونی در یک کشور عدد معقولی نیست و اگر دولت برای تولید گاز سوبسیدی سرمایه‌گذاری بیشتری برای پاسخ به این حجم از اتلاف و اسراف انرژی انجام دهد، اساساً کار بسیار اشتباهی است.

این فعال صنعتی ادامه داد: صنایع با قطعی گاز چاره‌ای جز تعطیلی واحدهای تولید خود ندارند و با نامه‌ای هم که آمده باید تعطیل کنند و کاهش صادرات، کم شدن درآمد ارزی، بیکاری کارگران، کاهش حقوق، اضافه‌کار و کارانه پیامد تعطیلی کارخانه‌ها خواهد بود.

احرامیان بار دیگر تاکید کرد: من موافق افزایش قیمت گاز نیستم در صنعت قیمت مترمکعب گاز ۷۶۰ تومان است که برای ما قیمت گرانی نیست اما این رقم برای مصرف‌کننده هم قطعاً پایین‌تر است و به نظر می‌رسد باید قیمت گاز باید متعادل‌تر باشد قیمت مصرف گاز صنایع پتروشیمی مترمکعبی ۱۵۰۰ تومان بود که این رقم اکنون به ۳۰۰۰ تومان رسیده که البته قیمت ناچیزی برای این صنعت است.

وی تصریح کرد: دولت می‌تواند با افزایش قیمت انرژی و گاز مردم را به رعایت بهینه مصرف و صرفه‌جویی تشویق کند تا همین توجه اندک مانع از تعطیلی کارخانه‌ها و حل موضوع قطعی گاز صنایع شود چون واقعاً حیف است که کارخانه‌های و واحدهای تولیدی به خاطر قطعی گاز تعطیل و کارگران بیکار شوند به نظر می‌رسد نباید به هیچ وجه این شرایط بر صنایع و واحدهای تولیدی تحمیل شود.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۳۰ آبان ۱۴۰۰ ● ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ ● ۲۱ نوامبر ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۷۳۰

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

«بورس» محکوم به صعود

کارشناس بازار سرمایه گفت: نخستین نکته‌ای که در باب قیمت‌گذاری دستوری با آن مواجه هستیم این است که قیمت‌گذاری دستوری عملا ریسک‌های سیستماتیکی برای بازار سرمایه ایجاد می‌کند.

به گزارش بورس نیوز، احمد جانجان اظهارکرد: عموم مردم با افزایش نرخ خودرو مخالف هستند؛ اما از آنجا که در یک سیکل بسته تورمی قرار داریم و درآمد خانوارها متناسب با تورم افزایش پیدا نمی‌کند، هر گونه افزایش قیمتی در بازار موجب نارضایتی مردم می‌شود.

جانجان افزود: دولت‌ها با نرخ گذاری‌های دستوری، سال‌ها است که بی‌کفایتی قوانین و مقررات را اثبات کرده‌اند و نمونه بارز مداخله‌های دستوری ناموفق را میتوان در بازار مرغ مشاهده کرد.

این کارشناس بازارسرمایه اضافه کرد: در شرایطی که در همه جای دنیا متوسط نرخ هر کیلو گرم مرغ ۲ دلار است و درحال‌حاضر ارز ۴۲۰۰ تومانی برای تامین نهاده‌ها تخصیص داده می‌شود، نرخ مرغ در کشور ما ۳۵ الی ۴۰ هزار تومان است. حال آنکه اگر دلار ۴۲۰۰ تومانی را مبنای قیمت‌گذاری مرغ قرار دهیم، هر کیلوگرم مرغ در بازار ما با احتساب هزینه‌های حمل و توزیع و... باید حداکثر ۱۵ هزار تومان باشد اما؛ عملا دولت با قیمت‌گذاری دستوری در زنجیره تولید گوشت سفید، باعث عدم توازن عرضه و تقاضا در خود زنجیره شده است. جانجان با اشاره به اینکه هیچگاه دخالت دستوری به نفع مردم تمام نشده است، تصریح کرد: این خطا راهبردی سیاست‌گذاران است که تصور می‌کنند نفع مردم در مداخله‌های دستوری است؛ حال آنکه اگر قیمت‌گذاری‌ها آزاد شود، شاید در مرحله اول، افزایش قیمتی مشاهده شود، اما به‌تدریج هم قیمت‌ها به ثبات خواهد رسید و هم تولیدکنندگان به مدد سودی که به خاطر فروش محصول خود با نرخ واقعی کسب کرده‌اند، امکان توسعه کسب و کار و اشتغالزایی را خواهند داشت.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه ضمن انتقاد از قیمت‌گذاری دستوری خودرو، گفت: بخشی از مخالفت‌ها با آزادسازی نرخ خودرو و حتی فشارهای رسانه‌ای که در این مورد مشاهده میکنیم، به سبب فشارهای ذی‌نفعان و دلالان بازار خودرو است. اختلاف نرخ فروش خودرو در شرکت‌های خودروساز با نرخ بازار آزاد حدود ۳۰ الی ۵۰ درصد است. یعنی اگر خودروسازان فروش ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی داشته باشند تقریباً به همین اندازه رانت هم نصیب عده‌ای خاص خواهد شد. این رانت، فقط از جیب سهامداران شرکت‌های خودروساز نرفته است. افزایش زیان انباشته در صنعت خودروسازی، فشاری هم به بانک‌ها جهت تامین نقدینگی مورد نیاز صنعت تحمیل خواهد کرد و در نهایت دود این آتش به چشم کل اقتصاد خواهد رفت.

وی اضافه کرد: مخالفان آزادسازی نرخ خودرو، مخالفت خود را به کیفیت پایین محصولات تولیدی گره میزنند. معتقدم وقتی به شرکتی زیان تحمیل می‌کنیم، نباید انتظار افزایش بهره‌وری و ارتقای کیفی محصولات را داشته باشیم. برای مثال، نرخ تمام شده پژو پارس برای شرکت ایران خودرو ۱۹۰ میلیون تومان و با احتساب هزینه بیمه و... ۲۱۰ میلیون تومان است. در حالی که نرخ فروش این محصول در شرکت ایران خودرو ۱۴۰ میلیون تومان و نرخ پژو پارس در بازار آزاد ۳۰۰ میلیون تومان است! جانجان ادامه داد: مردم نسبت به افزایش نرخ خودرو حساس شده‌اند. اما ذی‌نفعان و مخالفان آزادسازی قیمت‌ها هرگز به مردم توضیح نمی‌دهند که نرخ تمام شده خودرو از سال ۹۶ تا کنون چقدر افزایش داشته است؟ نمی‌توان انتظار داشت خودروسازی که ورق فولادی و لاستیک و شیشه و... خود را چندین برابر سال ۱۳۹۶ خریداری می‌کند، محصول خود را با نرخ دستوری و پایین‌تر از بهای تمام شده عرضه کند. با قیمت‌گذاری دستوری و تحمیل زیان به خودروسازان، زمینه افت کیفی محصولات را فراهم کرده‌ایم. عده‌ای از اقتصاد خوانده ها، برای توجیه قیمت‌گذاری‌های دستوری مباحثی را مطرح می‌کنند که مربوط به این برهه زمانی نیست و این مباحث نخنما شده را در هیچ یک از کتب جدید اقتصادی نمی‌توان یافت! توصیه‌های این افراد به سیاست‌گذاران اقتصادی، توصیه‌های نادرستی است و اتفاقا در شرایط حساسی قرار داریم که اینگونه اظهار نظرهای منفی و پوپولیستی، خریدار بیشتری دارد. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: البته به نظر می‌رسد ادبیات قیمت‌گذاری دستوری به زودی و برای همیشه از اقتصاد ما رخت برمی بندد؛ چرا که دولت‌ها تا زمانی که پول داشته باشند می‌توانند از سیاست‌های پوپولیستی پیروی کنند. آقای رئیسی در حالی دولت را تحویل گرفت که بدهی دولت به صندوق توسعه ملی به حدود ۵۰ میلیارد دلار رسیده و ۶۰ درصد منابع صندوق توسعه ملی به دولت داده شده بود. جانجان ادامه داد: دولت قبلی ۹۲ درصد سقف مصوب برداشت دولت از صندوق توسعه ملی را استفاده کرده بود و ضمنا دولت ۴ درصدی را هم که می‌توانست از منابع بانک مرکزی برداشت کند، برداشت کرده بود و این رقم هم به بدهی‌های دولت فعلی اضافه شده است. بار فروش اوراق هم به گردن دولت فعلی افتاده و دولت، سال آینده ماهانه ۱۸ هزار میلیارد تومان بابت بازپرداخت اوراق سررسید شده هزینه خواهد داشت. جانجان تاکید کرد: بر اساس داده‌های اقتصاد کلان، بازار سهام محکوم به یک رشد قدرتمند است و احتمالا استارت این رشد، تا قبل از پایان امسال زده خواهد شد. به نظر می‌رسد که شاخص کل بورس تا پایان امسال ظرفیت رسیدن به محدوده ۱ میلیون و ۸۰۰ هزار واحدی را خواهد داشت و سال بعد هم، این روند صعودی ادامه خواهد داشت. فراموش نکنید که حجم نقدینگی از ۴۰۰۰ هزار میلیارد تومان عبور کرده و با فروش ۸۵۰ هزار الی ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت، هنوز با سقف فروش نفت در بودجه ۱۴۰۰ فاصله زیادی داریم؛ لذا دولت قطعا مجبور به پولی‌سازی کسری بودجه خواهد بود و احتمالا تا پایان سال نقدینگی به حدود ۵۰۰۰ هزار میلیارد تومان خواهد رسید. در این صورت، بازار سرمایه‌ای که ماه‌ها است سرکوب‌شده، رشد خواهد کرد. معتقدم حتی در صورت افزایش نرخ بهره و تعدیل نسبت P بر E بازار سرمایه، با توجه به آنکه نرخ بهره بدون ریسک در مقایسه با نرخ تورم منفی است، باز هم بازار سهام رشد خود را ادامه خواهد داد. ضمن اینکه به موعد تقدیم لایحه بودجه ۱۴۰۱ به مجلس نزدیک می‌شویم، و با توجه به جفای دولت قبلی در مورد یکسان‌سازی حقوق ها، بار مالی سنگینی که با اجرای این طرح در سال ۱۴۰۱ بر دوش دولت سنگینی خواهد کرد، موجب رشد نقدینگی و صعود بازار سرمایه خواهد شد؛ ولو اینکه نرخ بهره افزایش یابد.

سیمان، آغازگر حذف قیمت‌گذاری دستوری در صنایع

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

حذف قیمت‌گذاری دستوری که از مدت‌ها قبل مورد تاکید بیشتر مسئولان کشور و نیز فعالان بازار سرمایه بود، از ابتدای آغاز به کار دولت سیزدهم به طور جدی مورد بررسی قرار گرفت و اقدامات مثبتی در راستای لغو هر چه سریع‌تر این نوع قیمت‌گذاری در بیشتر محصولات به کار گرفته شد.

قیمت‌گذاری دستوری که با هدف رساندن نفع به اقشار ضعیف جامعه اجرایی شده بود مورد انتقاد افرادی قرار گرفت که معتقد بودند به کارگیری قیمت‌گذاری دستوری هیچگونه بازخورد مثبتی در اقتصاد کشور جز نفع رساندن به دلالان ندارد و تاکنون این اقدام فقط زمینه‌ساز ایجاد رانت و فساد در بازارهای مختلف بوده است.

با توجه به مخالفت ۱۰۰ درصدی فعالان بازار و نیز تلاش برای حذف قیمت‌گذاری دستوری، لغو این نوع قیمت‌گذاری در صنایع مختلف به عنوان برنامه‌های دولت سیزدهم مطرح شد که با عرضه کامل سیمان در بورس کالا این طرح به جنبه عملیاتی نزدیک‌تر شد و خوش‌بینی‌های زیادی را در میان فعالان بازار برای حذف قیمت‌گذاری دستوری در بیشتر کالاها ایجاد کرد.

«اسدالله کشاورز»، معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت (۹ شهریور ماه) در ابلاغیه‌ای به روسای سازمان صنعت و معدن و تجارت در استان‌ها اعلام کرد که هر گونه خرید و عرضه سیمان خارج از بورس کالا ممنوع بوده و کلیه واحدهای تولیدکننده سیمانی که تاکنون در بورس پذیرش نشده‌اند باید ظرف دو هفته در بورس پذیرش و اقدام به عرضه محصول کنند؛ براساس این ابلاغیه کلیه مصرف‌کنندگان سیمان سراسر کشور نیز باید ظرف دو هفته اقدام به اخذ کد بورسی کنند.

همچنین در ادامه پیگیری‌های صورت گرفته از سوی معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت، «سیدرضا فاطمی امین»، وزیر صنعت، معدن و تجارت در روز چهاردهم شهریور اظهارکرد: کل محصول سیمان برای عرضه صحیح و جلوگیری از افزایش کاذب نرخ باید به بورس بیاید، مصالح فروشان بزرگ نیز باید در بورس خرید کنند و در سامانه افق، فاکتور بزنند.

▣ حذف دلالان و کاهش نرخ از طریق بورس کالا

قطعی برق کارخانه‌های سیمان و کاهش تولید آن در تابستان سبب افزایش شدید نرخ این محصول در بازار به بیش از ۱۰۰ هزار تومان در هر پاکت شد که در این میان حضور دلالان و واسطه‌ها در این افزایش نرخ بی‌تاثیر نبود.

به دنبال ایجاد چنین افزایش قیمتی در بازار سیمان و سواستفاده دلالان از کمبود این محصول، «سیدرضا فاطمی امین» وزیر صنعت، معدن و تجارت اقداماتی را در راستای کنترل نرخ سیمان در بازار در دستور کار قرار داد و از طریق اصلاح ساختارها و نیز اتخاذ تصمیمات لازم برای ورود این محصول به بورس کالا زمینه تعادل نرخ سیمان در بازار را فراهم کرد.

در نتیجه این اقدامات، نرخ سیمان از نرخ بیش از ۱۰۰ هزار تومان در هر کیسه به حدود ۲۵ هزار تومان کاهش یافت که اتفاقی بی‌سابقه به شمار می‌رود، زیرا معمولا نرخ کالاها زمانی که بالا می‌رود تمایلی برای پایین آمدن ندارد.

▣ توقف سرکوب قیمتی سیمان

در این زمینه مرتضی برج‌لو، کارشناس بازارسرمایه در گفت‌وگو با ایرنا به عرضه سیمان در بورس کالا و تلاش دولت برای حذف قیمت‌گذاری دستوری اشاره کرد و اظهارکرد: دولت از سال گذشته تصمیم گرفت، سرکوب قیمتی سیمان را متوقف کند تا این صنعت نیز مانند بسیاری از دیگر صنایع که بازاری آزاد و البته شفاف دارند به شیوه مطلوب‌تری به فعالیت بپردازند؛ از این رو از خرداد ماه امسال شاهد عرضه‌های مستمر سیمان در بورس کالا بودیم تا نرخ واقعی این محصول از طریق عرضه و تقاضا کشف شود.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: با ورود سیمان به بورس کالا و پذیرش بیشتر شرکت‌های سیمانی در بورس، دولت گامی بزرگ در جهت احیای صنعت سیمان کشور برداشت که این رویه، آغازگر حذف قیمت‌گذاری دستوری و سرکوب قیمتی در صنایع به شمار می‌رود.

وی افزود: عرضه بورسی سیمان در جهت ایجاد بازاری رقابتی و پایان واسطه گری آغاز شد که در یک ماه و نیم نخست همه چیز طبق برنامه پیش رفت، اما قطعی برق کارخانه‌های سیمان که منجر به کاهش تولید و کمبود سیمان شد، بهترین بهانه بود تا برخی دلالان این بازار که همواره از فاصله نرخ رسمی و بازار آزاد، سود کسب می‌کردند ورود سیمان به بورس را عامل تلاطم بازار جلوه دهند.

برج‌لو ادامه داد: در شرایطی که به دلیل کاهش تولید و ادامه قطعی برق کارخانه‌ها شاهد کمبود کالا در بازار و گرانی سیمان بودیم، اما رویکرد مهم دولت اعتماد به بازار سرمایه و تقویت عرضه‌ها در بورس کالا بود که امروز نتیجه آن اعتماد را در ثبات و آرامش بازار مشاهده می‌کنیم.

▣ تجربه موفق دولت سیزدهم در طرح‌های بازار سرمایه

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: این رویه دولت با محوریت وزارت صنعت، معدن وتجارت به خوبی نشان می‌دهد که در بدنه دولت با وجود شرایط سخت آن روزهای بازار سیمان اما بهترین تصمیم یعنی اصرار بر تمرکز معاملات در بستر شفاف بازار سرمایه را گرفت و شاید بتوان گفت این اقدام، نخستین تجربه موفق دولت سیزدهم در طرح‌های بازار سرمایه بوده است که امیدواریم به زودی شاهد ادامه این رویه و بازگشت آرامش به بازار سهام نیز باشیم.

وی در ادامه به امکان خرید سیمان از سوی افراد حقیقی از بورس کالا اشاره کرد و گفت: از چند هفته گذشته معاملات گواهی سپرده سیمان با پذیرش انبار شرکت‌های تولیدکننده در بورس کالا راه‌اندازی شده و هم اکنون همه افرادی که به سیمان نیاز دارند می‌توانند به صورت آنلاین و با کدسهامداری از بورس کالا سیمان بخرند؛ این رویه به معنای کنار رفتن نقش دلالان سیمانی از بازار و ارتباط مستقیم خریداران خرد با تولیدکنندگان اصلی است.

برج لو تصریح کرد: سیمان، سال‌ها خارج از بورس معامله شده و قیمت‌های این محصول توسط دولت تعیین و ابلاغ شده است که همین امر باعث عدم توانایی نوسازی و بهسازی تولید و تکنولوژی تولید در این صنعت به شمار می‌رود.

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: با توجه به قیمت‌های دولتی سیمان، کارخانجات اغلب با حداقل سود ناگزیر به ادامه فعالیت بودند بنابراین منابعی برای تجهیز و به‌روزرسانی یا افزایش ظرفیت در اختیار نداشتند به همین دلیل نیز روند تولید و ارتقای آن به میزان مورد انتظار افزایش نیافته است.

▣ تصمیم مهم دولت

برج لو یادآور شد: خوشبختانه دولت از خرداد ماه سرکوب قیمتی سیمان را متوقف کرد تا این صنعت نیز مانند بسیاری دیگر از صنایع که بازاری آزاد دارند به فعالیت بپردازند.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به معاملات فولاد در بورس گفت: حدود ۱۸ سال از راه‌اندازی معاملات فولاد در بورس می‌گذرد که در این مدت به دلیل رقابت و شفافیت شکل گرفته، شاهد توسعه مناسب صنعت فولاد بوده‌ایم.

وی با بیان اینکه وقتی چتر شفافیت بر یک بازار سایه بیاندازد، دیگر امکان رانت و دلالی در آن بازار نیست، افزود: امروز برای رهایی صنایعی که همچنان از قیمت‌گذاری دستوری رنج می‌برند و تمام توان و منابع آنها در خدمت رشد تولید نیست، بهترین سازوکار برای واقعی‌سازی نرخ تولیدات آن ها، بهره‌مندی از ظرفیت‌های بورس است.

انتفاع صنایع صادرات محور از رشد نرخ ارز نیمایی

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه بازار تامین سرمایه امید گفت: بررسی نرخ ارز نیمایی در چند هفته اخیر حاکی از افزایش نسبی این مؤلفه اثرگذار بر بازار است، اتفاقی که به گمان بسیاری از کارشناسان در آینده‌ای نه چندان دور بر رشد سوددهی صنایع تأثیر می‌گذارد.

احسان عسگری به سنا اظهارکرد: بیشتر شرکت‌های بورسی در حوزه صادرات فعالیت دارند بنابراین افزایش نرخ ارز نیمایی می‌تواند به افزایش سودآوری این شرکت‌ها در بازار سرمایه کمک کند.

وی افزود: درصد بالایی از ارزش کل بازارسرمایه به شرکت‌های صادرات محور با درآمد دلاری اختصاص دارد. در این میان افزایش نرخ نیما سبب می‌شود که درآمد فروش در نتیجه سودآوری این شرکت‌ها افزایش یابد؛ فرآیندی که به موجب آن استقبال و خرید سهام شرکت‌های صادرات محور در بازار سرمایه افزایش می‌یابد.

وی تاکید کرد: شرکت‌های صادرات محور در صنایع پتروشیمی، فلزات اساسی، بخشی از صنایع معدنی و امثال آن شرکت هایی هستند که به طور خاص از افزایش نرخ ارز نیمایی منتفع می‌شوند. البته در مقابل برخی از شرکت‌ها هستند که با توجه به میزان ارتباطشان به واردات مواد اولیه، ممکن است از این افزایش نرخ متضرر شوند. با این وجود تاثیر افزایش نرخ ارز در سامانه نیما بر شرکت‌های صادرات محور بیشتر از آنهاست.

این فعال بازار سرمایه در ادامه با اشاره به رشد نرخ بهره بین بانکی طی سه ماه اخیر گفت: نرخ بهره بین بانکی بازده رقیبی برای کلیت بازار سرمایه محسوب می‌شود، به این معنی که هرچه نرخ بهره بین بانکی افزایش پیدا کند احتمال این که حرکت منابع از بازار سهام به سمت سرمایه‌گذاری بدون ریسک و با نرخ بالاتر برود، بیشتر می‌شود.

عسگری تصریح کرد: نرخ بهره بین بانکی، نرخی است که بانک‌ها به یکدیگر به طور کوتاه مدت قرض می‌دهند، افزایش این نرخ می‌تواند نشان دهنده این باشد که انتظارات در مورد بازده بازار صعودی است. هرچند این نرخ توسط دولت کنترل می‌شود ولی افزایش آن می‌تواند تداعی‌کننده این موضوع باشد که در آینده نرخ بهره بازار افزایش پیدا کند، البته این موضوع علامت مثبتی برای بازارسرمایه محسوب نمی‌شود. این کارشناس بازارسرمایه اظهار کرد: طی دوره‌های مختلف در یک سال نرخ بهره بانکی با توجه به شرایط مختلف نوساناتی را تجربه می‌کند که اگر با رشد مواجه نباشد، می‌توان پیش‌بینی کرد نرخ بهره سپرده‌ها تغییر چندانی نخواهد کرد.

وی افزود: نرخ بهره بین بانکی به سیاست‌های بانک مرکزی و سیاست هایی که بانک‌ها بین خود دارند برمی‌گردد. وی ادامه داد: هرچند که این نرخ در طولانی مدت بر روی سپرده‌های بانکی نیز اثر خواهد گذاشت اما با این که عوامل زیادی در رشد نرخ سپرده‌های بانکی دخیل هستند، در شرایط کنونی و با توجه به تورم موجود احتمال افزایش نرخ بهره سپرده‌ها بعید به نظر می‌رسد. عسگری در بررسی شرایط کنونی گفت: برخی ابهامات در خصوص سیاست‌های اقتصادی دولت و رویدادهایی که ممکن است در خصوص برجام و مذاکرات هسته‌ای اتفاق بیفتد و همچنین احتمال کاهش نرخ دلار، بازار سرمایه را با هراس مواجه کرده است. از طرفی دیگر کاهش چشمگیر قیمت‌های جهانی برخی کامودیتی‌ها مانند سنگ آهن در یکی دو ماه اخیر سبب شده است ریسک کاهش نرخ کامودیتی‌ها بر بازار تاثیرگذار باشد.

وی افزود: این متغیرها اثرهای مختلفی بر صنایع بازار دارند؛ اما این موضوع که همه صنایع و شرکت‌ها با صف خرید و فروش رو به رو هستند ناشی از هیجان است. براین اساس، به نظر می‌رسد بازار تحلیل کافی از شرکت‌ها و صنایع ندارد.

عسگری به سرمایه‌گذاران توصیه کرد: بهتر است از تحلیل‌های شرکت‌های دارای مجوز مانند شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری و یا سبدگردان‌ها استفاده و از رفتارهای هیجانی پرهیز کنند.

حرف بورسی‌ها به کرسی نشست

فعالان بازار سرمایه در هفته‌های اخیر انتشار اوراق دولت را در افت شاخص این بازار موثر دانستند اما هجمه‌های منفی نسبت به انتشار اوراق، برگزاری نوزدهمین حراج آن را پس از مدت‌ها توقف لغو کرد. در صورتیکه اکنون دولت تمرکز خود را برای تامین کسری بودجه بر فروش اموال مازاد قرار داده و انتشار اوراق را به صورت حداقلی ادامه می‌دهد.

به گزارش ایسنا، دولت امسال در حالی با کسری حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان مواجه است که به دلیل تحریم‌ها، تورم بالا، تبعات منفی برداشت از بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی و شرایط نابه‌سامان اقتصادی امکان تامین قابل توجه این میزان کسری را از طریق افزایش صادرات نفت، مالیات، فروش اوراق و اموال مازاد ندارد.

در این بین، انتشار و فروش اوراق تنها گزینه‌ای است که می‌توان با افزایش سود آنها و اعتماد مردم به دولت، این اوراق را به صورت مطلوب فروخت و پول پر قدرت و تورم خلق نکرد.

با وجود اینکه از ابتدای امسال عملکرد دولت در فروش اوراق مناسب نبود، با شروع فعالیت دولت رئیسی، مقداری فروش اوراق بهبود پیدا کرد و توانست در دو حراج هفدهم و هجدهم ۲۴ هزار میلیارد تومان اوراق بفروشد.

اما پس از برگزاری آخرین حراج اوراق در ۳۰ شهریور، فعالان بازار سرمایه انتشار اوراق دولت را در افت شاخص بورس موثر دانستند و بحث‌های زیادی در این زمینه شکل گرفت تا اینکه در پی جوسازی منفی حول اوراق، نوزدهمین حراج اوراق لغو شد و پس از چند روز، با برگزاری جلساتی بین بانک مرکزی و وزارت اقتصاد برای حمایت از بازار سرمایه و اجرای سیاست‌های پولی همسو با این بازار انتشار اوراق از سرگرفته شود که طبق اعلام وزیر اقتصاد این انتشار حداقلی خواهد بود.

البته، با شائبه‌های ایجاد شده درباره انتشار اوراق وزارت اقتصاد اعلام کرد که نه تنها دولت از مهرماه هیچ اوراقی منتشر نکرده بلکه مبلغ آنچنانی هم از فروش اوراق برای تامین کسری بودجه دریافت نکرده و مبلغ حاصل از فروش آنها صرف بازپرداخت اصل و سود اوراق شده است.

در شرایطی که توجه دولت برای انتشار اوراق در راستای تامین کسری بودجه روز به روز کمتر شد، اکنون وزیر اقتصاد از تمرکز این وزارتخانه برای افزایش درآمدهای دولت و جبران کسری بودجه بدون آثار تورمی از طریق فروش اموال مازاد و راکد دولت خبر می‌دهد و این احتمال را تقویت می‌کند که حساسیت فعالان بازار سرمایه به انتشار اوراق باعث شده است دولت انتشار اوراق را کم کند و تمرکز خود را بر فروش اموال مازاد قرار دهد.

علاوه بر این، رئیس کل بانک مرکزی نیز یکی از اقدامات خود برای کنترل تورم را فروش اموال مازاد بانک‌ها اعلام کرده که بدین منظور در بانک مرکزی کارگروهی تشکیل می‌شود تا بانک‌ها برنامه خود برای واگذاری اموال مازاد را اعلام کنند.

این در حالی است که خاندوزی در زمان اعلام برنامه‌های خود برای رسیدن سکانداری وزارت اقتصاد، اقدام فوری دولت در حوزه مالیه عمومی به منظور ایجاد فرصت اصلاحات اساسی راگذار از کسری بودجه سال ۱۴۰۰ با کمترین هزینه اقتصاد کلان اعلام کرد و گفت: با توجه به هزینه‌های استقراض از بانک مرکزی در اقتصاد کلان، ایجاد تقاضا برای اوراق فوری‌ترین اقدام در این حوزه است.

بدین منظور، توسعه بازار بدهی در راستای کاهش هزینه تامین مالی دولت از بازار با انتشار اوراق با افزایش تنوع اوراق مالی اسلامی در نرخ، سررسید و افزایش نقد شوندگی اوراق دولتی و تدوین و انتشار برنامه زمانی انتشار اوراق بدهی برای کمک به برنامه‌ریزی خریداران اوراق دولتی از جمله اقدامات اولویت‌دار خاندوزی برای اجرا در بازار اوراق بود که با گذشت ۱۰۰ روز از فعالیت دولت رئیسی، خاندوزی نه تنها این اهداف خود را محقق کرد بلکه به سمت کمرنگ کردن نقش اوراق در تامین کسری بودجه حرکت کرده است.